

SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ
**ARVIOINTIKERTOMUS
2023**

**SAK
KY.FI**

1. Johdanto	2
2. Puheenjohtajan katsaus.....	4
3. Tarkastuslautakunnan toiminta 2023.....	6
3.1. Tehtävät ja arviointisuunnitelma	6
3.2. Kokoonpano.....	7
3.3. Tilintarkastaja.....	8
3.4. Työskentely.....	8
3.5. Arvio tilinpäätöksen laadusta, luotettavuudesta ja kehittämistarpeesta	9
4. Kuntayhtymän sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	10
4.1. Kuntayhtymän talousarvion toteutuminen	11
4.2. Tulokortin tavoitteiden toteutuminen.....	14
4.3. Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	15
5. Kuntayhtymän organisaatio ja strategisten tavoitteiden toteutuminen	16
5.1. Omistajaohjaus	16
5.2. Kestävä kehitys ja ympäristövastuu	17
5.3. Kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen.....	19
5.4. Taloudellinen kehitys	19
5.5. Strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointi	21
5.5.1. Muuttuva toimintaympäristö.....	21
5.5.2. Perustehtävä, visio ja arvo	22
5.5.3. palvelulupaukset	22
5.5.4. Strategiset toimenpiteet.....	22
5.6. Kuntayhtymän hanketoiminta	23
6. Tulosalueiden tavoitteiden toteutuminen	24
6.1. Kuntayhtymän johto.....	24
6.1.1. Yhteenveto kuntayhtymän johtoon tehdystä arviointikäynnistä	25
6.2. Oppimispalvelut.....	27
6.2.1. Savon ammattiopisto.....	33
6.2.2 Varkauden lukio ja aikuislinja	35
6.2.3. Yhteenveto oppimispalveluihin tehdyistä arviointikäynneistä	37
6.3. Tukipalvelut	44
6.3.1. Yhteenveto tukipalveluihin tehdyistä arviointikäynneistä	46
7. Henkilöstö.....	49
8. Opiskelijat	51
9. Vuoden 2022 arviointikertomuksessa tehtyjen toimenpiteiden tilannearviointi	53
10.Tarkastuslautakunnan esitys yhtymävaltuustolle	57
11.Allekirjoitukset.....	57

Liite 1

1. Johdanto

Tarkastuslautakunta arvioi vuosittain valtuuston asettamien, sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja siten pyrkii osaltaan edistämään kuntayhtymän toimintaa. Toiminta on tuloksellista, kun se lisää kuntayhtymän perustehtävän mukaisesti nuorten ja aikuisten osaamista, vastaa alueen työelämän osaamistarpeisiin, kehittää alueen työelämää sekä edistää kansainvälistymistä, työllisyyttä, yrittäjyyttä ja hyvää elämää.

Savon koulutuskuntayhtymä sai päätökseen ison urakan, kun kampusten uudistaminen saatiin pääosin päätökseen. Savilahdessa on nyt Suomen modernein oppimisympäristö. Erityisen arvon uudisrakentamiselle tuo se, että käyttäjät olivat jo alkuvaiheesta lähtien mukana tilojen suunnittelussa.

Vuoden aikana kuntayhtymälle laadittiin uusi strategia. Sen laadinta oli myös hyvin osallistavaa. Strategiatyö kaudelle 2024–2027 on hyväksytty yhtymävaltuustossa 13.6.2023. Valmistelussa ovat olleet mukana henkilöstö, luottamushenkilöt ja sidosryhmät. Strategiakauden 2021–2023 arvio toteutumisesta käydään läpi yhtymävaltuustossa kesäkuussa 2024. Strategia on pohjana vuoden 2024 toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnassa. Kuntayhtymässä on jatkettu kehittämistä vahvasti. Tavoitteet ohjaavat toimintaa ja niistä saatuja havaintoja käytetään toiminnan kehittämiseen.

Kuntayhtymän toiminnan keskeisenä ja kantavana teemana on ollut kestävä kehitys, jonka tavoitteena on rakentaa tulevaisuutta ekologisesti, kulttuurisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväksi. Tämän tavoitteen saavuttamista on edistetty ohjauksella, opastuksella ja koulutuksilla. Riittävän ympäristöosaamisen varmistamiseksi tavoitteena oli, että jokainen henkilö suorittaa ympäristöosaamisen perustason verkkokoulutuksen. Tavoitteeseen päästiin osittain ja työ jatkuu. Tarkastuslautakunnan havaintojen mukaan ympäristö vastuullisuus ja kestävä kehitys on juurtunut hyvin myös opetukseen.

Tuloskorttitavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hyvin. Taloudellinen tulos näyttää hyvälle, kirjanpidon ylijäämä on 7,2 milj. euroa, mutta kun tarkastellaan toiminnallista tulosta, se on alijäämäinen 3,2 milj. euroa. Tilanne on tiedostettu ja kuntayhtymän johto on ryhtynyt valmisteleviin toimenpiteisiin tulevaisuuden talouden turvaamiseksi. Toinen yllättävä muutos toiminnallisissa tavoitteissa oli työelämäpalautteen jääminen tavoitteesta. Tähänkin tilanteeseen on reagoitu. Erinomaisen opetuksen ohjauksen ja laadun määritelmät, toimintatavat ja mallit auttavat hyvin suurella todennäköisyydellä työelämäyhteistyön kehitykseen.

Opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus jäi selvästi tavoitteesta. Toimenpiteet palautejärjestelmän kehittämiseen on aloitettu.

Tarkastuslautakunta haluaa nostaa seuraavat asiat, jotka ovat tulleet esille arviointikäynneillä, kuulemisissa ja keskusteluissa:

- Työyhteisönä ja opiskeluympäristönä yhteisö koetaan hyvänä ja toimitilat ovat hyvät.
- Opiskelijat ja henkilöstö ovat ympäristötietoisia.
- Verkkoo-pintojen yhdenmukaistaminen ja ajantasaisuus.
- Palautejärjestelmän kehittäminen. Toimintaohjeet ja järjestelmät ovat olemassa, mutta käytännöt ja toimenpiteet eivät ole yhdenmukaisia.
- Tulevaisuuden henkilöstörekrytoinnit koetaan haasteellisiksi. Saadaanko henkilöitä ja täyttävätkö pätevyysvaatimukset?
- Strategian toteutus vaatii kaikilta sitoutumista ja ohjausta.

Tarkastuslautakunta on vertaillut tuloskortteihin asetettujen mittareiden ja tavoitteiden toteutumista valtuustokauden 2021–2023 aikana. Tunnuslukujen kehitys ja arvio niiden toteutumisesta on nähtävissä taulukossa 1.

Kuntayhtymän ja oppimispalvelujen tuloskorttien yhdistelmä v. 2021–2023									
Näkökulmat	Mittarit	Tavoite ja toteuma							Tila
		v. 2021		v. 2022		v. 2023			
		Tav.	Tot.	TA-muutoksen jälkeen	Tot.	Alkuperäinen tavoite	TA-muutoksen jälkeen	Toteuma	
Talous	Toimintatuotot (M€, ulk.)	72,8	74,5	72,0	73,5	87,6	85,4	85,3	
	Tulos (M€)	-2,6	-0,5	-6,0	-4,3	12,6	7,4	7,2	
Asiakas	Tutkintojen määrä	2650	2227	2 400	2 365	2250	2250	2478	
	Opiskelijapalautte	4,0	4,0	4,0	4,1	4,05	4,05	4,1	
	Työelämäpalautte	4,0	4,0	4,0	4,1	4,05	4,05	3,8	
	Vetovoimaisuus yhteishaussa % *	42	45	43	45	43	43	45	
	Opiskelijavuodet	5800	6315	6000	6535	6260	6260	6549	
	Osaamispisteet	-	-	420000	431376	425000	425000	442744	
Prosessi	Keskeyttäminen (%)	6,2	8,0	6,2	6,7	7,0	7,0	7,3	
	Työllistyminen valmistuksen jälkeen (%)	70	82	70	89	75	75	88	
	Opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus (%)	70	54	75	43	76	76	35	
	Jatko-opintoihin siirtyminen (%)	-	-	5	7	4,0	4,0	7,2	
	Työolobarometrin vastausaktiivisuus	72	74	72	81	73	73	72	
Henkilöstö	Työolobarometri	3,7	3,7	3,7	3,8	3,8	3,8	3,8	
	Terveysprosentti	-	-	82	85	81	81	86	
	Henkilöstön kehittämismenot/koulutus/htv (%)	2,8	1,4	2,6	2,4	2,8	2,8	2,5	
	Dokumentoidut kehityskeskustelut	91,5	92,8	-	-	-	-	-	

Taulukko 1. Kuntayhtymän tuloskortin vertailu valtuustokaudelta 2021–2023.

* mittarin arvo muodostuu ensisijaisten hakijoiden määrästä suhteessa Pohjois-Savon alueella perustutkintoa opiskelemaan tai lukiokoulutukseen hakeneiden määrään, hakijamäärät perustuvat yhteishaun ilmoittamiin tietoihin

2. Puheenjohtajan katsaus

Arviointityön aikana on tullut monta kertaa havaittua yhteisöllisyys, joka huokuu Savon koulutuskuntayhtymän toiminnassa. Opiskelijat, opettajat ja muu henkilökunta toimivat yhdessä ja se näkyy ja tuntuu toimipisteissä vieraillessa. Luottamushenkilökin näkökulmasta seminaarien ja muiden tapaamisten järjestäminen taitaa sitouttaa enemmän olemaan kiinnostunut toiminnasta kuin vain pelkissä päätöskokouksissa käynti. Pidän erittäin hyvänä aloitettua seminaarikäytäntöä, joissa käydään läpi kuntayhtymän kuulumisia ja tulevan päätöskokouksen asioita.

Yhteisöllisyyden merkitys opiskeluhuoltotyössä on tärkeää, joka tuli esille opiskeluhuoltoon tutustuttaessa. Senkin on oltava suunnitelmallista ja perustuttava tietoon opiskelijoiden, henkilöstön, oppilaitosympäristön ja -yhteisön sekä asuntoloiden tilanteesta. Kehittämistyössä tarvitaan uskallusta kokeilla uusia yhteisöllisen toiminnan muotoja yhdessä opiskelijoiden ja myös huoltajien kanssa. Edellytyksenä toimivalle yhteisölliselle työlle on opiskelijoiden äänen kuuleminen. Aito opiskelijoiden, nuorten kuunteleminen on tullut esille nuorten haastatteluissa monissa yhteyksissä.

Johdon kanssa käytyjen keskustelujen perusteella on minulle muodostunut näkemys, että kuntayhtymän toimintaa kuvaa strateginen visionäärisyys. Tulevaisuuden suunnittelussa käytetään apuna ympäröivää yhteiskuntaa ja elinkeinoelämää. Talouttakin ennakoidaan toiminnan vaikutusten kautta. Kuntayhtymän ennakoituvuus ei jää pelkästään omaan sisäiseen arviointiin tulevaisuudesta. Kuntayhtymä on esimerkiksi mukana Pohjois-Savon liiton koordinoimassa ja toteuttamassa Ennakoinnin integraatio Pohjois-Savossa (EIPS) -hankkeessa. Hanke tuottaa määrällistä ja laadullista tietoa eri alojen työvoima- ja osaamistarpeesta.

Eriyksen tärkeää on koulutuskuntayhtymän osallisuus TE-uudistuksessa. Mukana oleminen nopeuttaa tiedon kulkua koulutustarpeista ja niihin pystytään reagoimaan nopeasti.

Koulutuksen tulevaisuus vaatii monenlaista pohdintaa. Tulevaisuuden arvioissa on suuri paino ollut rahoituksessa, muuttuuko se ja miten. Eniten pelkoa ja pohdintaa taitaa aiheuttaa aikuiskoulutuksen rahoituksen muutokset. Työelämässä tarvitaan uutta osaamista ja joillakin henkilöillä on halua ja tarvetta opiskella uudelle alallekin.

Toiminnallisissa keskusteluissa on vahvasti tullut esille kuntayhtymän talous. Esimerkiksi oppimispalveluissa taloudellisessa toiminnassa huolta aiheuttavat tilakustannukset. Koulutusalat, jotka ovat yhteiskunnan kannalta tärkeitä, edellyttävät opetuksessa muutakin kuin pulpetin.

Toukokuussa koko Suomen ammatillisen koulutuksen mielenkiinto kohdistuu Savoan, Taitaja2024 -kisoihin. Valmistelusta on jäänyt tunnelma, että nyt nähdään savolaisten järjestämänä jotain uutta. Tapahtumalla tuodaan esille ammatillisen koulutuksen nykypäivää hyvin. Uskon tapahtuman näkyvän Kuopion katukuvassa. Taitaja2024 -tapahtumalla toivoisi olevan vaikutusta myös arjen toimintaan. Suunnittelussa ja järjestelyissä varmaan löytyy koulutukseenkin soveltuvia uusia toimintamalleja.

Arviointikertomuksen valmistuessa Taitaja2024 -kisat ovat päättymässä ja menestyneet on palkittu. Tapahtuma ja järjestelyt tuntuivat onnistuneen hyvin. Tapahtuma oli hyvä näyteikkuna ammatilliseen koulutukseen.

Kestävä kehitys ja ympäristötietoisuus vahvenivat jälleen vuoden aikana. Kuntayhtymä sai kestävän kehityksen sertifikaatin kesäkuussa. Osaamisen varmistamiseksi henkilöstölle asetettiin tavoitteeksi suorittaa Kestävän tulevaisuuden tekijä -verkkokurssi ja opetus- ja ohjaushenkilöstölle Ammatillaisen kädenjälki -verkko-koulutus. Tarkastuslautanakin innostuimme suorittamaan Ammatillaisen kädenjälki -verkkokurssin. Sen suorittuani mietin, että olipahan hyvä juttu. Asioita, joita kursilla käsiteltiin ovat hyvin arkipäiväisiä ja liittyvät arjen toimintaan. Omassa työssäni olen tehnyt ympäristöön liittyvää työtä maatalojen kanssa. Asioiden eteneminen vaatii niiden pohdintaa ja esillä pitämistä. Rohkaisen kaikkia suorittamaan verkkokurssin. Jokunen

maailmaan vaikuttava asia saa oman mittakaavansa ja ei voi olla vaikuttamatta omaan toimintaan. Tätä kirjoittaessani olemme juuri ohittaneet ylikulutuspäivän eli olemme kuluttaneet laskennallisen osan koko vuoden luonnonvaroista.

Menneen toimintavuoden aikana kuntayhtymälle laadittiin uusi strategia. Siinäkin johtavana tekijänä on Kestävän tulevaisuuden tekijä. Strategiassa yhtenä tavoitteena on Pelastamme yhteiskunnan. Äkkiseltään se tuntuu yltiöpäiselle tavoitteelle, mutta sehän on kuntayhtymän perustekemistä omalla sarallaan. Mielestäni yhdessä seminaarissa esitetty käytännön näkemys kuvaa sitä hyvin. Pelastamme yhteiskunnan opiskelija kerrallaan. Strategian tavoite, ”Pidämme osaajistamme huolen”, on erittäin merkittävää, kun ajatellaan yhteiskunnan kehitystä. Jokaiselle tulee hyvin suurella todennäköisyydellä tarve päivittää osaamistaan. Tämä tarve ja näkökulma on huomioitu strategiassa.

Strategian tekeminen oli yhteistyötä ja niinpä sillä on hyvät toteutumisen edellytykset.

Kiitokset tarkastuslautakunnan jäsenille, kuntayhtymän johdolle, tarkastustoimintaan osallistuneille viranhaltijoille, opiskelijoille ja luottamushenkilöille hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä arvioinnissa.

Antti Valta

tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

3. Tarkastuslautakunnan toiminta 2023

3.1. Tehtävät ja arviointisuunnitelma

Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään Kuntalain (410/2015) 121 ja 125 pykälissä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- Valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.
- Arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.
- Huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.
- Valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.
- Valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunnan arviointitoimintaan kuuluu myös kuntayhtymän toiminnan, toimintatapojen ja palvelujen järjestämisen tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi. Tuloksellisuus sisältää taloudellisuuden, tuottavuuden ja vaikuttavuuden sekä panosten, tuotantoprosessin ja tuotosten osalta myös laadun. Tarkoituksenmukaisuuden arvioinnissa ei yleensä ole ennalta asetettua tai sitovaa päätöstä, vaan asioiden tilaa arvioidaan arvioijan itsensä asettaman kriteerin perusteella. (Kuntaliiton verkkosivut, tarkastuslautakunnan tehtävät 2.3.2016; Harjula ja Prättälä 2015: Kuntalaki – tausta ja tulkinnat s. 797–805.)

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIINTITEHTÄVÄT

Talousarviotavoitteiden toteutumisen arviointitehtävä	<ul style="list-style-type: none">• Ovatko yhtymävaltuuston talousarviossa kuntayhtymälle ja sen konsernille asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet?• Arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti niihin tavoitteisiin, jotka eivät ole toteutuneet.
Strategian toteutumisen arviointitehtävä	<ul style="list-style-type: none">• Tarkastuslautakunta arvioi harkitsemassaan laajuudessa strategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista, sekä sitä toteuttavatko talousarviossa asetetut tavoitteet kuntayhtymän strategiaa.• Tarkastuslautakunnan tulisi arvioinnissaan kiinnittää huomiota myös näiden kuntayhtymän strategiassa esitettyjen tavoitteiden toteutumiseen.
Toiminnan tuloksellisuuden arviointitehtävä	<ul style="list-style-type: none">• Tavoitteiden toteutumisen arvioinnin lisäksi tarkastuslautakunnalla on oikeus arvioida myös kuntayhtymän toiminnan, toimintatapojen ja palvelujen järjestämisen tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.
Toimintakertomuksen arviointitehtävä	<ul style="list-style-type: none">• Antaako toimintakertomuksessa esitetty selvitys riittävät tiedot yhtymävaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta ja onko toteuttaminen ollut tuloksellista ja tarkoituksenmukaista?
Talouden tasapainottamisen arviointitehtävä	<ul style="list-style-type: none">• Tarkastuslautakunta arvioi kuntayhtymän talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyttä tasapainotuksen kannalta.

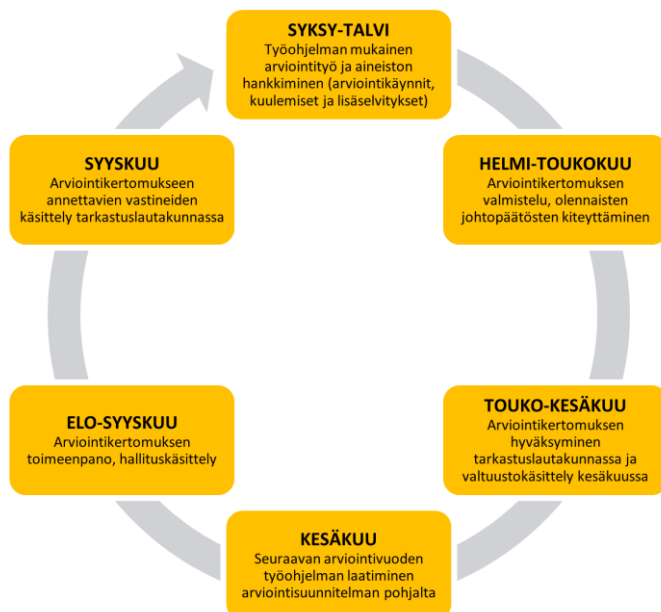
Lähde: Kuntalaki (410/2015) § 121

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. **Arviointikertomus on lautakunnan käsitys siitä, miten yhtymähallitus, kuntayhtymän johtaja ja muut itsenäistä päätösvaltaa käyttävät viranhaltijat ovat onnistuneet valtuuston tahdon toteuttamisessa.** Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista jo tilikauden aikana. Yhtymähallitus antaa yhtymävaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunnan arviointityö on perustunut arviointisuunnitelmaan vuosille 2021–2025 sekä arvioinnin työohjelmaan vuodelle 2023.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueena vuonna 2023 ovat:

1. Kuntayhtymän strategian varmistaminen ja strategiset tavoitteet
2. Pedagogiikan, oppimisen, opettamisen ja ohjauksen kehittyminen ja kehittäminen
3. Talouden tasapaino muuttuvassa toimintaympäristössä
4. Kuntayhtymän henkilöstön hyvinvointi ja hyvä johtaminen
5. Oppimispalveluiden toiminta ja työelämäyhteistyö

Kuvio 1. Arviointivuoden arviointiprosessi tarkastuslautakunnassa.

3.2. Kokoonpano

Varsinaiset jäsenet

Antti Valta, Lapinlahti (pj.)

Antti Koskinen, Varkaus (vpj.)

Tiina Grönlund, Varkaus

Kati Sweeney, Kuopio

Veera Ursin, Leppävirta

Osmo Kääriäinen, Suonenjoki (-12.12.2023),

Petri Suihkonen Suonenjoki (13.12.2023-)

Veijo Tirkkonen, Kuopio

Pia Rothberg, Varkaus

Hillevi Ruuskanen, Kuopio

Toini Juvonen, Varkaus

Avustavat henkilöt

Sirpa Hyttinen, sisäinen tarkastaja

Raija Keskimäinen, pöytäkirjanpitäjä

Tarkastuslautakunnan esittelijänä toimii puheenjohtaja tai sisäinen tarkastaja. Sisäisellä tarkastajalla ja tilintarkastajalla on läsnäolo-oikeus tarkastuslautakunnan kokouksissa. Vastuullinen tilintarkastaja on osallistunut tarkastuslautakunnan kokouksiin 11 kertaa vuoden 2023 aikana ja 3 kertaa vuoden 2024 aikana, osa Teams-yhteydellä.

3.3. Tilintarkastaja

Yhtymävaltuusto valitsi 4.12.2018 § 27 kuntayhtymän tilintarkastusyhteisöksi vuosille 2019–2024 JHTT-yhteisö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHT, HT Esko Säilä. KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy on fuusioitunut 1.1.2019 emoyhtiönsä KPMG Oy Ab:hen ja kuntayhtymän tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy Ab.

3.4. Työskentely

Tarkastuslautakunta 2021–2025 on kokoontunut vuoden 2023 aikana yhteensä 14 kertaa. Työohjelman mukaisia arviointivuotta 2023 koskevia kokouksia oli vuoden 2023 puolella 6 kpl ja vuoden 2024 puolella 6 kpl (Liite 1). Varsinaisten kokousten lisäksi tarkastuslautakunta on pitänyt 4 kpl arviointikertomuksen valmistelukokousta.

*Kuva 1. Savon ammattiopisto.
Tarkastuslautakunta. Kuvassa oikealta alhaalta:
Kati Sweeney, Antti Koskinen, Tiina Grönlund, Antti
Valta. Kuvassa oikealta ylhäältä: Sirpa Hyttinen,
Veera Ursin ja Raija Keskimäinen*

Tarkastuslautakunta on toteuttanut arviointityötään yhtymävaltuuston hyväksymän toiminta- ja taloussuunnitelman 2023–2025 ja talousarvion 2023 sekä yhtymähallituksen laatiman ja hyväksymän vuoden 2023 tilinpäätöksen ja siihen sisältyvän toimintakertomuksen sekä henkilöstökertomuksen ja ympäristöraportin pohjalta. Tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen. Toimintakertomuksen tarkoitus on nimensä mukaisesti kertoa kyseisen vuoden toiminnasta siten, että toimintaa voidaan arvioida ja kehittää sen pohjalta. Toimintakertomuksen osuus on suuri tarkastuslautakunnan työskentelyssä.

Tarkastuslautakunnan käytettävissä ovat myös olleet kuntayhtymän johtajan tapaamisissa käydyt keskustelut, rehtorin ja tukipalveluiden tulosaluejohtajan antamat selvitykset, kuntayhtymän toimielimien pöytäkirjat, itsearviointien muistioiden, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan raportit sekä kyselyjen palautteet. Arviointityö perustuu lisäksi lautakunnan arviointikokousten yhteydessä tehtyihin haastatteluihin ja havaintoihin sekä näiden perusteella pyydettyihin lisäselvityksiin. Ennen arviointikokouksia lautakunta on pyytänyt arviointikohteiden edustajia täyttämään arviointia koskevan esitietolomakkeen arvioinnin pohjaksi. Tarkastuslautakunta on laatinut esitietolomakkeen talousarvio 2023 & taloussuunnitelma 2023–2025 ja henkilöstösuunnitelma 2023 pohjalta.

Tarkastuslautakunta on tehnyt vuoden 2022 arviointivuoden jälkeen itsearvioinnin omasta toiminnastaan toiminnan jatkuvaksi parantamiseksi ja kehittämiseksi. Lisäksi lautakunta on tehnyt vuoden 2023 arviointikokousten päätteeksi itsearvioinnin kokouksen kulusta.

Tarkastuslautakunta toteutti syksyllä 2023 toimintansa kehittämiseksi palautekyselyn Savon Koulutus kuntayhtymän organisaatiossa. Kysely oli suunnattu yhtymävaltuuston ja yhtymähallituksen jäsenille, johtaville viranhaltijoille sekä niiden osaamispoolien henkilöstölle, joiden toimintaa nykyinen tarkastuslautakunta on meneillään olevan toimikauden aikana arvioinut. Kyselyllä haluttiin kerätä palautetta tarkastuslautakunnan toiminnasta ja sen työn kuntayhtymälle tuomasta lisäarvosta. Kysely lähetettiin 263 vastaanottajalle sähköpostilla ja määräaikaan mennessä kyselyyn tuli vastauksia 88 kappaletta ja kyselyn vastausprosentiksi muodostui 33,5.

Tarkastuslautakunta sai palautekyselystä paljon rakentavaa palautetta, jonka pohjalta voimme kehittää toimintaamme ja arviointikertomusta.

Vuoden aikana tarkastuslautakunta on tavannut valtuuston ja hallituksen puheenjohtajistoa. Tapaamisissa on keskusteltu kuntayhtymän ajankohtaisista asioista, strategiatyöstä ja Savon Koulutus Oy:n toiminnasta.

Arviointikohteina vuonna 2023 olivat:

- kuntayhtymän johdon tulosalueelta
 - o markkinointipalvelut

- oppimispalveluiden tulosalue
 - o matkailu ja ravitseminen, elintarvikeala, Kuopio
 - o teollisuus, Kuopio
 - o opiskeluhoolto
 - o liikenne 1 (autoala/logistiikka)

- tukipalvelujen tulosalue
 - o hallintopalvelut
 - o talous- ja rahoituspalvelut
 - > kehittämishankkeet ja hanketoiminta
 - o tietohallintopalvelut

3.5. Arvio tilinpäätöksen laadusta, luotettavuudesta ja kehittämistarpeesta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida kuntayhtymän toiminnan tuloksellisuutta suhteessa valtuuston hyväksymään strategiaan ja toiminnan ja talouden sitoviin tavoitteisiin. Tarkastuslautakunnan mielestä Savon koulutus kuntayhtymän toiminta on jatkunut tuloksellisena ja laadukkaana. Tuloksellisuuden arvioinnissa asetettujen tavoitteiden toteutumista on arvioitu ja kirjattu toimintakertomukseen. Hyvien ja käytännöllisten mittareiden avulla toiminnan kehittäminen on helpompaa.

Tilinpäätös antaa laadukkaan ja hyvän kuvan kuntayhtymän toiminnasta. Toiminnan mittareiden tilaa on arvioitu ja kehittämistarpeet on tunnistettu.

4. Kuntayhtymän sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuosittain hyväksyttävä kuntayhtymän talousarvio ja –suunnitelma on tärkein kuntayhtymän toiminnan ja talouden hallinnan ohjauksväline. Kuntayhtymän talousarvion ja –suunnitelman tulee olla niin selkeä ja tiivis, että se antaa käyttäjälleen (päättöksentekijä, asiakas) riittävät tiedot kuntayhtymän menoista, tuloista ja rahoituksesta sekä investoinneista. Tasapainoinen talousarvio ja sen ajantasainen seuranta ovat päätöksenteon, tiedolla johtamisen ja toiminnan tärkeä työkalu. Onnistuminen budjetoinnissa edellyttää toimivaa ja ajantasaista taloushallinnon ohjeistusta ja seurantaa, jonka tarkoituksena on ohjeistaa ja tukea kuntayhtymän hallintoon liittyvien tehtävien hoitamista ja varmistaa sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toteutumisen.

Kuntayhtymän valtuusto on asettanut vuodelle 2023 sitoviksi taloudellisiksi tavoitteiksi talousarviomuutosten jälkeen valtuustoon nähden kuntayhtymän tilikauden ylijäämän 7,845 milj. euroa sekä nettoinvestoinnit 6,844 milj. euroa sekä myös ulkoiset toimintatuotot 85,393 milj. euroa. Kuntayhtymän tulokortissa asetetut tavoitteet ovat sitovia yhtymävaltuustoon nähden, esimerkiksi tutkintojen määrä 2250. Tulosaluetasolla tilikauden yli-/alijäämä ja nettoinvestoinnit ovat sitovia yhtymähallitukseen nähden.

Sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on esitetty kuntayhtymän ja tulosalueiden tulokorttien yhteydessä. Tarkastuslautakunnan arvion mukaan talouslukujen perusteella voidaan todeta talouden tavoitteiden toteutuneen. Talousarvion toteutumisen tarkkuuteen vaikuttaa osaltaan ammatillisen koulutuksen valtionrahoituksen tarkentuminen talousarviovuoden mittaan, kun tieto lopullisesta valtionosuudesta on tiedossa vasta talousarviovuoden lopulla.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että yhtymähallitus huomioi talousarviomuutostarpeet viivytyksettä, jotta talousarviomuutokset voidaan ottaa huomioon myös toiminnassa. Talousarviomuutokset tulee käsitellä riittävän ajantasaisesti yhtymävaltuustossa ja tarvittaessa yhtymävaltuuston kokousmäärää lisäämällä.

Koulutuskuntayhtymän tilikauden sitova tavoite valtuustoon nähden oli ylijäämä 13,043 milj. euroa, talousarviomuutoksen jälkeen tavoite oli ylijäämä 7,845 milj. euroa. Tilikauden toteuma on 7,650 milj. euroa ylijäämäinen. Poikkeama talousarvioon verrattuna on -0,196 milj. euroa, mikä on huonompi kuin talousarviossa.

Kuntayhtymän valtuustoon nähden sitova investointeja koskeva tavoite oli 4,726 milj. euroa ja talousarviomuutoksen jälkeen 6,844 milj. euroa. Investointien toteuma oli 8,129 milj. euroa. Investoinnit toteutuivat 1,530 milj. euroa suurempana talousarvioon verrattuna. Investoinnit koostuvat kalusto-, laite- ja rakennusinvestoinneista sekä maa-alueista.

VALTUUSTON ASETTAMIEN SITOVIA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN talousarviomuutosten jälkeen	
Tilikauden ylijäämä (ulkoiset + sisäiset) Sitova tavoite 13,043 M€, TA-muutoksen jälkeen tavoite 7,845 M€	7,649 milj. €
Vuosikate (ulkoiset + sisäiset) tavoite 19,432 M€, TA-muutoksen jälkeen 14,263 M€	13,746 milj. €
Nettoinvestoinnit Sitova tavoite 4,726 M€, TA-muutoksen jälkeen tavoite 6,844 M€	8,129 milj. €
Toimintatuotot, ulkoiset, Sitova tavoite 87,567 M€, TA-muutoksen jälkeen tavoite 85,393 M€	85,264 milj. €
Tulosalueet tilikauden yli-/alijäämä yhtymähallitukseen nähden asetettu tavoite	
Oppimispalvelut (ulkoiset + sisäiset) Tavoite -1,146 M€, TA-muutoksen jälkeen -1,657 M€	-1,644 milj. €
Kuntayhtymän johto Tavoite -0,020 M€	-0,058 milj. €
Tukipalvelut Tavoite 14,209 M€, TA-muutoksen jälkeen tavoite 9,522 M€	9,350 milj. €

Taulukko 2. Valtuuston asettamien sitovien taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.

4.1. Kuntayhtymän talousarvion toteutuminen

Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) laskennallinen perus-, suorite- ja vaikuttavuusrahoitus jaetaan koulutuksen järjestäjille. Laskennallisen rahoituksen osuus on vähintään 96 % kokonaisrahoituksesta ja strategia-rahoituksen enintään 4 %. Perusrahoituksen osuus on 70 %, suoriterahoituksen osuus 20 % ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 %.

Kuntayhtymän vuoden 2023 talousarvio on laadittu siten, että kuntayhtymän ammatillisen koulutuksen tavoitteena oli 6 260 opiskelijavuotta ja lukiokoulutuksen opiskelijamäärätavoite oli 235 opiskelijaa. Kuntayhtymän taloussuunnittelun lähtökohtana vuodelle 2023 oli laskennallinen valtionosuus, sekä valtion avustuksena myönnettävä strategiarahoitus ja harkinnanvarainen rahoitus. Kuntayhtymän perusrahoitukseen vaikuttaa tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä (tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä on 6116), joka kerrotaan järjestäjäkohtaisella painokertoimella 1,11053/vuonna 2023, jonka jälkeen painotetut tavoitteelliset opiskelijavuodet ovat 6 792.

Yhtymävaltuusto hyväksyi kokouksessaan 12.12.2023 § 29 talousarvion tuloslaskelmaosan, investointi- ja rahoitusosan talousarviomuutokset. Varsinaisella suoritepäätöksellä myönnetty ammatillisen koulutuksen laskennallinen rahoitus kuntayhtymälle (varsinainen suoritepäätös OKM 16.12.2022: VN/29068/2022, VN/29068/2022-OKM-137) vuodelle 2023 on 64,4 milj. euroa, joka muodostui perusrahoituksesta 44,3 milj. euroa (sisältää harkinnanvaraisen korotuksen 0,122 milj. euroa), suoriterahoituksesta 12,5 milj. euroa sekä vaikuttavuusrahoituksesta 7,6 milj. euroa. Lisäksi saatiin kahdella lisäsuoritepäätöksellä perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta. Ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä saatiin oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun 0,226 milj. euroa. Toisella lisäsuoritepäätöksellä saatiin 0,563 milj. euroa perusrahoitusta ja harkinnanvaraista korotusta erityisen kalliin koulutuksen lisäämiseen 0,125 milj. euroa. Eli yhteensä 0,914 milj. euroa. Lukiokoulutuksen rahoitus oli 1,803 miljoonaa euroa. Lukiokoulutuksen yksikköhinta vuodelle 2023 on 7 212,04 euroa. Eli yhteensä valtionosuustuloja lukioon ja ammatilliseen koulutukseen saatiin 67,2 milj. euroa.

Vuoden 2023 talousarvioon palkkojen korotusvaraksi oli arvioitu 2 %. Talousarviossa oli esitetty, että peruspääomasta maksettava korko jäsenkunnille on 1 % eli vuoden 2023 osalta 110 064,45 euroa. Talousarvioon oli arvioitu Kuopion kaupungin maanvaihtosopimuksen 10,2 milj. euron olennainen tulosvaikutus vuoden 2023 tulokseen. Maanvaihtosopimus on kirjattu tilinpäätökseen. Lisäksi talousarvioon oli huomioitu muihin toimintatuottoihin pysyvien vastaavien (Presidentinkadun maakauppojen) myyntivoittoa noin 4,3 milj. euroa. Tontin myynti on toteutunut vuonna 2023. Muita myyntituottoja talousarvioon oli talousarviomuutoksen jälkeen arvioitu yhteensä 2,545 milj. euroa, toteuma oli 2,275 milj. euroa, joka jäi talousarviosta 0,269 milj. euroa. Savon Koulutus Oy:n kautta tapahtuvan koulutuksen myyntitavoitteeksi oli asetettu 1,8 milj. euroa. Talousarviomuutoksen jälkeen 1,3 milj. euroa. Toteuma on 1,075 milj. euroa, joka jäi talousarviosta 0,225 milj. euroa.

Tukia ja avustuksia toiminnan kehittämiseen saatiin 2,835 milj. euroa, mistä työterveyshuollon korvauksia on 0,234 milj. euroa.

Rakennusinvestointeja vuodelle 2023 oli suunniteltu alkuperäisessä talousarviossa 0,673 milj. euroa. Talousarvioon tehtyjen muutosten jälkeen rakennusinvestointien määrä oli 1,017 milj. euroa, josta korvausinvestointeja oli noin 0,455 milj. euroa ja uusinvestointeja 0,562 milj. euroa. Toteutuneet rakennusinvestoinnit olivat 1,062 milj. euroa. Toteuma on 0,044 milj. euroa suurempi muutettuun talousarvioon verrattuna.

Maa-alueiden hankintaan alkuperäisessä talousarviossa oli varattu 6,068 milj. euroa ja talousarviomuutoksen jälkeen 6,088 milj. euroa. Toteuma 6,273 milj. euroa on 0,185 milj. euroa suurempi kuin muutetussa talousarviossa.

Toteutuneista investoinneista korvausinvestointeja oli 0,694 milj. euroa ja uusinvestointeja 0,368 milj. euroa. Pysyvien vastaavien myyntituloja oli 0,859 milj. euroa, mikä on selvästi vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa (3,790 milj. euroa) tai muutetussa talousarviossa (2,323 milj. euroa) maa-alueiden myyntien siirtymässä tuleville vuosille.

Investointiosan kaluste- ja laitehankintoihin oppimispalveluille oli budjetoitu 1,4 milj. euroa ja toteuma on 1,155 milj. euroa, pysyvien vastaavien myyntituloja oli 0,007 milj. euroa. Poikkeama talousarvioon nähden on -0,245 milj. euroa. Oppimispalvelujen tulosalueen sitova tavoite yhtymähallitukseen nähden talousarviomuutoksen jälkeen oli 1,4 milj. euroa ja nettoinvestointien toteuma oli 1,155 milj. euroa.

Investointiosan kaluste- ja laitehankintoihin tukipalveluille oli budjetoitu 0,375 milj. euroa, talousarviomuutoksen jälkeen 0,662 milj. euroa. Toteutuneet nettoinvestoinnit olivat 0,498 milj. euroa. Toteuma oli -0,164 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa.

Kuntayhtymän kalusto-, laite-, rakennus- ja maa-alueiden bruttoinvestoinnit yhteensä olivat 9,0 milj. euroa. Pysyvien vastaavien myyntituloja 0,872 milj. euroa. Maa-alueinvestoinnit olivat 6,273 milj. euroa ja kaluste- ja laiteinvestoinnit 2,7 milj. euroa. Nettoinvestoinnit olivat yhteensä 8,189 milj. euroa. Pysyvien vastaavien myynti jäi talousarvioista 1,5 milj. euroa johtuen Presidentinkadun tonttikaupan siirtymisestä vuodelta 2023. Nettoinvestointien sitova tavoite talousarviomuutoksen jälkeen oli 6,844 milj. euroa. Toteuma tilinpäätöksessä oli 8,189 milj. euroa, mikä ylitti talousarviossa asetetun tavoitteen 1,3 milj. eurolla. **Yhtymävaltuustoon nähden sitova tavoite ei toteutunut.**

Talousarvion muutoksista huolimatta kuntayhtymän talousarvio kokonaisuutena toteutui suunniteltua heikommin. Tilikauden tulokseksi muodostui 7,649 milj. euroa ylijäämää, mikä on talousarvioon verrattuna 0,196 milj. euroa talousarviota heikompi. Tilikauden toiminnallinen alijäämä oli 3,172 milj. euroa.

Kuntayhtymällä on edelleen vahva tase. Tilikauden kirjanpidollinen ylijäämä oli 7,649 milj. euroa, jonka jälkeen taseeseen kertynyt ylijäämä on 34,952 milj. euroa. Kuntayhtymällä on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, eikä kuntayhtymällä ole tasetarkastelun perusteella kuntalain mukaista talouden tasapainottamisvelvoitetta.

Talouden pysymiseen tasapainossa jatkossa on kiinnitettävä erityistä huomiota tulorahoituksen riittävyyteen, sekä siihen, että vuosikate riittää kattamaan poistot. Vuosikate oli 13,747 milj. euroa, joka oli 0,5 milj. euroa talousarviota pienempi, poistojen ja lisäpoistojen kokonaismäärä oli 6,858 milj. euroa, jonka jälkeen tilikauden kirjanpidolliseksi ylijäämäksi muodostui 7,405 milj. euroa.

Kassan riittävyys voi muodostua tulevaisuudessa ongelmaksi, jos esimerkiksi valtion rahoituksessa tapahtuu muutoksia.

Kuntayhtymän maksuvalmius 31.12.2023 oli 20 päivää, talousarviossa tavoite 92 päivää (4 päivää vuonna 2022, tavoite 26 päivää). Kassan riittävyyttä voidaan pitää heikkona, vaikka kassan riittävyys on parantunut 16 päivää vuoteen 2022 verrattuna. Konsernin osalta maksuvalmius oli 23 päivää (8 päivää vuonna 2022). Kuntayhtymän maksuvalmiuden heikkenemisen tukemisessa hyödynnetään tarvittaessa kuntatodistuksia ja lainarahoitusta.

Kuntayhtymän lainakanta 31.12.2023 on 58,39 milj. euroa (55,26 milj. euroa vuonna 2022), jonka mukaan velkarasite on suuri. Vuonna 2023 kuntayhtymä nosti uutta pitkäaikaista pankkilainaa 8,0 milj. euroa sekä lyhytaikaista lainaa 3,0 milj. euroa liikkeelle lasketuista kuntatodistuksista. Lainakanta kasvoi edelliseen vuoteen nähden. Lainat ja vuokravastuut tilinpäätöksessä ovat yhteensä 73,02 milj. euroa (94,56 milj. euroa vuonna 2022). Vuokravastuita tästä on 14,633 milj. euroa (39,3 milj. euroa vuonna 2022). Kuntayhtymän

laskennallinen lainahoitokate on 1,8 (tavoite oli 8,0) eli kuntayhtymän lainanhoitokyky on tyydyttävä (arvo oli 0,7 vuonna 2022).

Kuntayhtymän omavaraisuusasteeseen ovat vaikuttaneet vuonna 2023 kertaluontoiset erät (maanvaihtosopimus ja tonttikauppa). Kuntayhtymän omavaraisuusaste on 49 % (42,31 %, vuonna 2022), kuntayhtymän vakavaraisuus on parantunut vuoden 2023 aikana, johtuen kertaluontoisista eristä, mutta on kuitenkin edelleen alle 50 %. Tunnusluku kertoo velkarasitteesta, jonka mukaan kuntayhtymän vakavaraisuus on heikentynyt.

Kuntayhtymän suhteellinen velkaantuneisuus on 80 % (108,40 %, vuonna 2022), jota voidaan pitää korkeana. Tunnuslukuun vaikuttavat edelliseen vuoteen nähden maanvaihtosopimuksesta ja tonttikaupasta kirjatut myyntivoitot, nämä oikaistuna käyttötuloista tunnusluvun arvo on 92,1 %. Tunnusluku kertoo, että kuntayhtymällä on paljon velkaa ja selviytyminen velanmaksusta tulo-rahoituksella on vaarantunut.

Tilintarkastajan raportoinnin mukaan koulutuskuntayhtymän kirjanpito on laadittu voimassa olevien lakien ja säännösten mukaisesti.

Alla olevissa taulukoissa 3 ja 4 kuvataan kuntayhtymän taloussuunnittelun toteutumista 2023.

	Talousarvio 2023	TA-muutoksen jälkeen	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama
Toimintatuotot	118 717 321	116 543 023	116 614 784	71 761
Toimintakulut	-99 085 092	-101 840 030	-102 083 125	-243 094
Toimintakate	19 632 228	14 702 993	14 531 660	-171 333
Vuosikate	19 432 164	14 262 929	13 746 514	-516 415
Tilikauden tulos	12 603 767	7 404 981	7 203 455	-201 526
Tilikauden ylijäämä	13 043 457	7 844 671	7 648 945	-195 726
Nettoinvestoinnit	4 726 000	6 843 972	8 128 752	1 284 780
Investointien rahoittamisen lainan tarve	20 000 000	10 000 000	8 000 000	-2 000 000

Taulukko 3. Kuntayhtymän talousarvion 2023 tavoitteiden ja toteuman vertailu sisäinen ja ulkoinen yhteensä.

	Talousarvio 2023	TA-muutoksen jälkeen	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama
Toimintatuotot	87 567 613	85 393 315	85 264 141	129 174
Toimintakulut	-67 935 383	-70 690 322	-70 732 481	42 159
Toimintakate	19 632 230	14 702 993	14 531 660	171 333
Vuosikate	19 432 166	14 262 929	13 746 514	-516 415
Tilikauden tulos	12 603 769	7 404 981	7 203 455	201 526
Tilikauden ylijäämä	13 043 459	7 844 671	7 648 945	195 726

Taulukko 4. Kuntayhtymän talousarvion 2023 ulkoisten tulojen ja menojen tavoitteiden ja toteuman vertailu.

4.2. Tulokortin tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän tulokortti, jossa on esitetty mittarit, tavoite ja toteuma eri näkökulmista:

Kuntayhtymän tulokortti				
Näkökulmat	Mittarit	2023		
		Tavoite	Toteuma	Tila
Talous	Toimintatuotot (M€, ulk.) alkup. tavoite 87,6	85,4	85,3	
	Tulos (M€), alkup. tavoite 12,6	7,4	7,2	
Asiakas	Tutkintojen määrä	2250	2478	
	Opiskelijapalautte	4,05	4,1	
	Työelämäpalautte	4,05	3,8	
	Vetovoimaisuus yhteishaussa (%)	43	45	
	Opiskelijavuodet	6260	6549	
	Osaamispisteet	425000	442744	
Prosessi	Keskeyttäminen (%)	7,0	7,3	
	Työllistyminen valmistumisen jälkeen (%)	75	88	
	Jatko-opintoihin siirtyminen (%)	4,0	7,2	
Henkilöstö	Työolobarometri	3,8	3,8	
	Terveysprosentti	81	86	
	Henkilöstön koulutus/htv (%)	2,8	2,5	

Taulukko 5. Kuntayhtymän tulokortti

Toimintatuotot toteutuivat lähes tavoitteiden mukaisesti. Toiminnallinen tulos jää kuitenkin 3,2 milj. euroa alijäämäiseksi, vaikka kirjanpidollinen tulos on 7,2 milj. euroa ylijäämäinen. Asiakasnäkökulmasta tavoitteet on saavutettu työelämäpalautetta lukuun ottamatta. Työelämäpalautteen trendi poikkeaa aikaisempien vuosien tasosta. Prosessissa tunnusluvut ovat toteutuneet yleisesti hyvin. Keskeyttämisprosentti on pysynyt hallinnassa, jonka eteen tehdään määrätietoista työtä. Henkilöstöön liittyvät tavoitteet ovat toteutuneet. Tarkastuslautakunnan saamien tietojen mukaan henkilöstön koulutukseen liittyvät tiedot eivät ole vertailukelpoisia.

Kuntayhtymä oli asettanut tulokorttitavoitteiden lisäksi kuntayhtymän toimintaa ohjaavia keskeisiä tavoitteita. Asetetut tavoitteet ovat olleet toimintaa ohjaavia ja kehittäviä ja niiden toteutumista on arvioitu alla olevassa taulukossa.

KEHITTÄMISKOHDE	ARVIO TOTEUTUKSESTA	TILA
Kuntayhtymän strategian päivitys ja toimeenpanon käynnistäminen	Strategia kaudelle 2024–2027 on laadittu ja hyväksytty yhtymävaltuustossa.	
Organisaatiokulttuurin kehittäminen kohti henkilöstömme asettamaa tavoitetilaa	Organisaatiokulttuuria on kehitetty strategiaprosessin yhteydessä. Toimintakulttuurin kehittäminen on huomioitu henkilöstöpalveluiden järjestämissä koulutuksissa ja sisäisten ohjeiden yhdenmukaistamisessa.	
Henkilöstön hyvinvoinnin ja hyvän johtamisen vahvistaminen	TOB-tulosten hyödyntäminen työyhteisön kehittämissuunnitelmien laadinnassa. Psykososiaalisen kuormituksen vähentäminen kognitiivisen ergonomia hankkeen avulla. Johtamisosaaminen – positiivisen johtamisen valmennus. Perehdytyksen ja rekrytoinnin prosessikuivausten ohjeiden päivitys.	
Työyhteisöviestinnän kehittäminen	Yhteisten kanavien käyttö viestinnässä - intra	
Organisaatiouudistuksen valmiiksi saattaminen	Työ on saatettu loppuun ja tehtävävastuiden tarkastelu on osa arkijohdantamista	
Kampusten uudistamisen valmiiksi saattaminen	Tavoitteet on toteutettu suunnitelmien mukaan.	
Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden tavoitteiden toteuttaminen	Ympäristövastuun ohjelmaa on toteutettu ja saatu kestävän kehityksen sertifikaatti. Kestävästä kehityksestä ja ympäristövastuullisuudesta on oma erillinen arviointi.	

4.3. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on muun muassa arvioida kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutumista ja huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Sen lisäksi tarkastuslautakunta arvioi konsernivalvonnasta vastuussa olevien henkilöiden toiminnan tuloksellisuutta.

Savon Koulutuskuntayhtymä omistaa kaikki Savon Koulutus Oy:n osakkeet ja joka on kuntayhtymän ainoa tytäryhtiö. Yhtiön tavoitteena on koulutuksen myynti, jossa se toteuttaa omistajansa tavoitteita ja vastaa alueen työelämän tarpeisiin.

Konsernin osalta vuonna 2023 liikevaihdon kehitys oli myönteinen. Vaikka Savon Koulutus Oy:n liikevaihto hieman laski, muut tavoitteet saavutettiin pääosin. Yhtiön taloudellinen tulos oli voitollinen, ja rahoitus-asema pysyi vakaana koko tilikauden ajan. Savon Koulutus Oy:n rooli OEP Oy:n (Omnia Education Partnerships Oy) koulutuksen viennissä vastasi strategisia tavoitteita.

Kuntayhtymän konserniohjeen 1.1.2018 mukaisesti, yhtymävaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Nämä tavoitteet johdetaan kuntayhtymän strategiasta, omistajapolitiikasta ja yhteisön liiketoiminnasta. Kuntayhtymän konsernijohtoon kuuluvat yhtymähallitus ja kuntayhtymän johtaja.

Vuonna 2024 siirrymme uudelle strategiakaudelle, joten lienee paikallaan päivittää myös tytäryhteisölle asetettuja tavoitteita uuden strategian mukaiseksi. Tilinpäätöksen toimintakertomusosiossa todetaan konsernin myynnin kehityksen myötäilevän vuoden 2023 tasoa tulevaisuudessa. Myynnin kasvu edellyttää kuntayhtymän osaamispoolien ja Sakky Yrityspalveluiden toimijoiden jatkuvaa aktiivisuutta, yhteistyötä ja vuorovaikutusta alueen työelämän kanssa. Konsernin tuloksen odotetaan kehittyvän asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Tämä toiminta alueen työelämän hyväksi on keskeisempää kuin suorat taloudelliset vaikutukset konsernin kokonaisuuteen verrattuna.

5. Kuntayhtymän organisaatio ja strategisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän 1.1.2023 voimaan tullut hallintosääntö hyväksyttiin yhtymävaltuustossa 13.12.2022 § 36 ja päivitetty organisaatio aloitti toimintansa vuoden 2023 alusta.

Kuva 2. Kuntayhtymän organisaatio

Kuntayhtymän johtaminen perustuu kuntayhtymän strategiaan, talousarvioon- ja suunnitelmaan sekä muihin yhtymävaltuuston ja -hallituksen päätöksiin.

Strategiakauden 2021–2023 arvio toteutumisesta käydään läpi yhtymävaltuustossa kesäkuussa 2024.

5.1. Omistajaohjaus

Omistajakuntien ohjaus

Savon koulutuskuntayhtymän perussopimuksen mukaan jäsenkunnille on tarjottava riittävästi aikaa osallistua taloussuunnitelman valmisteluun ja tehdä ehdotuksia kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi ja sopeuttamiseksi jäsenkuntien omiin toiminnallisiin tavoitteisiin ja taloudellisiin resursseihin. Tämän perusteella kunnilta pyydettiin 15.3.2023 mennessä lausunnot talousarvio- ja toimintasuunnitelmaan 2024–2026.

Omistajakunnista 4/16 vastasi kuntayhtymän helmikuussa 2023 lähettämään kyselyyn. Vastauksissa painotui se, että Savon koulutuskuntayhtymän tulisi huomioida toiminnassaan erityisesti maakunnan elinkeinojen päätoimialat ja niiden koulutukselliset haasteet. Metsäteollisuuden osaajia sekä englanninkielistä koulutusta kansainvälisten opiskelijoiden saamiseksi tulisi laajentaa. Merkityksellistä on huolehtia myös työvoiman kouluttamisesta läpi työuran yhdessä elinkeinoelämän kanssa sekä oppivelvollisuuden laajennuttua huolehtia, että kaikki nuoret suorittavat toisen asteen koulutuksen. Lausunnoissa todettiin, että kuntayhtymä tekee vahvaa yhteistyötä alueen työ- ja elinkeinoelämän kanssa, mutta uusia yhteistyömalleja täytyy kehittää myös

jatkossa. Toivottiin, että kuntayhtymän johto jalkautuisi myös omistajakuntiin ammatillisen koulutuksen kehittämistä.

Savon Koulutuskuntayhtymän konsernia koskeva omistajaohjaus

Kuntalain (410/2015) 48 §:n mukaan konsernijohto, eli yhtymähallitus ja kuntayhtymän johtaja, vastaavat kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Tarkempi listaus konsernijohtoon tehtävien ja toimivallan jaosta löytyy kuntayhtymän 1.1.2023 voimaan tulleen hallintosäännön 13 pykälästä. Konsernin omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kuntayhtymä omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan (KuntaL. § 46) sekä kuntayhtymän edustajien päätösvallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä.

Konserniohjauksen toimivallan ja vastuunjako, ohjeiden antoa tytäryhtiön edustajille, konsernitavoitteiden asettamista ja niiden toteutumisen arviointia sekä tytäryhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia on toteutettu riittävästi. Vuonna 2023 järjestettiin kuntayhtymän ja tytäryhtiön hallitusten yhteistapaamisia ja suoritettiin konsernin omistajaohjauksen ulkoinen arviointi, jonka tuloksia hyödynnettiin toiminnan jatkokehittämisessä.

Konsernin tuloksellisuutta tulee seurata säännöllisesti ja raportoida tästä valtuustolle puolivuositain. Tytäryhtiön tulee myös raportoida toiminnastaan puolivuositain. Raportointia toteutettiin vuonna 2022 suosituksen mukaan. Vuonna 2023 yhtymävaltuustolle esiteltiin vuoden 2022 tilinpäätös ja kesäkuussa 2023 yhtymähallitus käsittelee Savon Koulutus Oy:n neljännesvuosikatsauksen. Tilintarkastaja on aiempina vuosina huomauttanut raportissaan, ettei tällaisia ohjeen mukaisia raportteja ole säännöllisesti laadittu ja suositteli, että yhtymähallitus seuraisi konsernin tuloksellisuutta konsernivalvonnan tehostamiseksi.

Tarkastuslautakunta on nostanut aiempina vuosina arviointikertomuksissa esille kuinka alttiita riskeille kaksoisroolit ovat konsernivalvonnan riippumattomuuden, hyvän hallinnon toteutumisen, tytäryhteisön tehokkaan johtamisen ja maineriskin näkökulmasta. Parannuksia on tehty, mutta tarkastuslautakunnan mielestä olisi edelleen syytä tarkastella johdon kokoonpanoa hallinnollisten vastuiden jakaantumiseksi laajemmalle.

SUOSITUS 1:

Konsernivalvontaa tulisi kehittää osana koko kuntayhtymän toimintakulttuuria niin että kuntayhtymän edellyttämässä normaalissa raportoinnissaan tytäryhtiö kertoo säännöllisesti myös konserniohjeen noudattamisesta.

5.2. Kestävä kehitys ja ympäristövastuu

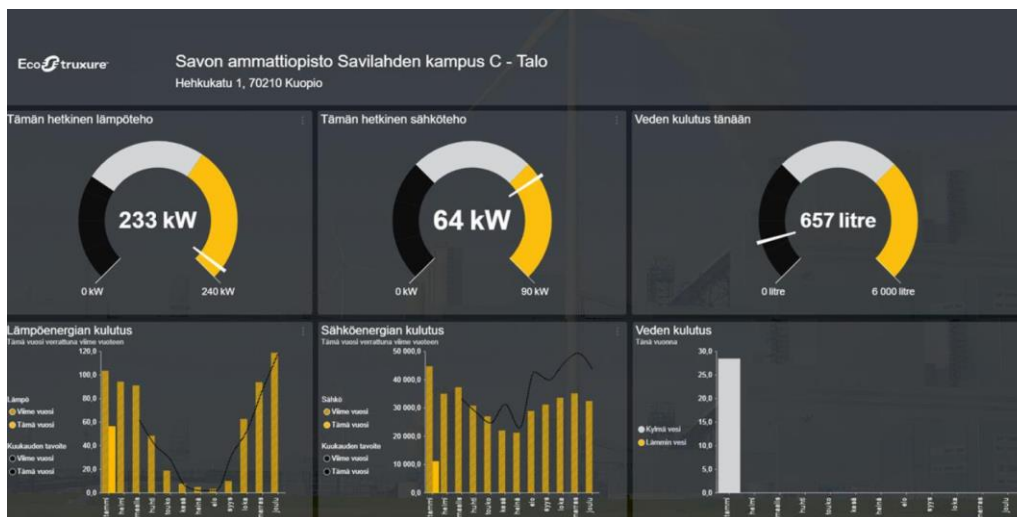
Koulutuskuntayhtymässä on jo usean vuoden ajan tehty määrätietoista työtä kestävä kehityksen ja ympäristövastuullisuuden eteen. Ympäristötyöhön on asetettu tavoitteita ja ne on sisällytetty opetukseen. Kestävä kehitys on sisällytetty kaikkiin koulutuskuntayhtymän toimintoihin läpileikkaavana toimintana. Vuoden 2023 kehittämiskohteena oli erityisesti opetushenkilöstön riittävän kestävyysosaamisen varmistaminen. Kestävä tulevaisuuden tekijät -perustason verkkokurssin suoritti 60 % henkilöstöstä ja Ammattilaisen kädenjälki -verkkokoulutuksia suoritti 55 % henkilöstöstä.

Savon ammattiopisto sai kestävä kehityksen sertifikaatin. Tämä edellytti ensin laajoja itsearviointeja kaikilla koulutusaloilla vuosien 2021–2022 aikana. Sertifikaatin edellyttämässä auditoinnissa on todettu, ettei oppilaitoksen tulevaisuuteen suuntaavassa kehittämisessä ole kartettu haasteellisiakaan toimintoja.

Reilu SAKKY -vastuullisuusohjelma on laadittu valmiiksi vuoden 2023 aikana ja sillä on tarkoitus toteuttaa Kestävän tulevaisuuden tekijä -visiota ja uudistettua strategiaa. Ohjelma sisältää sekä pitkän että lyhyen aikavälin tavoitteita, jotka pohjautuvat YK:n kestävän kehityksen periaatteisiin. Vastuullisuustyölle on asetettu päämäärät ja tavoitteet Reilu SAKKY -vastuullisuusohjelmassa vuosille 2024–2027.

YMPÄRISTÖVASTUULLISUUDEN PÄÄMÄÄRÄ	ARVIO PÄÄMÄÄRÄN SAAVUTTAMISESTA	TILA
SAKKY on kestävän kehityksen sertifiointi oppilaitos 2023	Kestävän kehityksen sertifikaatti kesäkuussa ja se on voimassa kolme vuotta. Ulkoinen auditointi oli helmikuussa 2023.	
Henkilöstön riittävä ympäristöosaaminen varmistetaan	1. Tavoitteena oli, että koko henkilöstö suorittaa ympäristöosaamisen perustason verkkokoulutuksen vuoden 2023 mennessä. Toteuma oli 60 %. 2. Opetus- ja ohjaushenkilöstöstä Ammatillaisen kädenjälki -kurssin suoritti 55 %. Tavoitteena oli 80 %.	
SAKKY:n oman toiminnan kasvihuonepäästöjä vähennetään 50 % vuoden 2019 tasosta vuoteen 2025 mennessä	Mittarina käytettyä hiilijalanjälkilaskuria kehitettiin ja vuodesta 2022 alkaen hiilijalanjälki lasketaan uudella ammatillisen koulutuksen hiilijalanjälkilaskurilla. Vertailukelpoisia tuloksia saadaan, kun aiemmat vuodet on laskettu uudella laskurilla.	

Kuntayhtymässä on toteutettu energiansäästöohjelmaa käytännöllisin toimenpitein. Esimerkiksi energiankulutuksen seurannan konkretisointi Info-TV:n lukuina ja vertauskuvina Savilahden, Toivalan O-rakennuksen ja Varkauden A-rakennuksen kampuksilla. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä käytännön toimenpiteitä, jotka edistävät ympäristötyötä.

Kuva 3. Näkymä Info-TV:stä.

Vuosittainen henkilöstön kestävän kehityksen kysely on toteutettu ja vastaajamäärä on lisääntynyt. Opiskelijoita palkitaan lisäksi aktiivisesta kestävän kehityksen mukaisesta toiminnasta.

Hiilijalanjälkeä on seurattu vuodesta 2021–2022 pilotin kautta. Lähtötasosta hiilijalanjälki on kasvanut uudisrakentamisen ja kalustohankintojen vuoksi. Tavoitteena on vähentää puoleen oman toiminnan kasvihuonekaasupäästöjä vuoden 2019 tasosta vuoteen 2025 mennessä.

Tarkastuslautakunnan mielestä on hyvä, että ympäristötoimet konkretisoidaan myös luvuiksi ympäristöraportissa ja -tilinpäätöksessä.

5.3. Kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Tarkastuslautakunnan tekemien havaintojen ja tilinpäätöksessä esitettyjen toimenpiteiden perusteella tarkastuslautakunta toteaa, että kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskien hallinta on toimivaa ja tavoitteellista.

Tarkastuslautakunta toteaa tilivelvollisten ja esihenkilöiden sisäistyneen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet osaksi päivittäistä johtamista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta, kehittymistä sekä riittävyyttä on arvioitu. Poikkeamiin on puututtu ja toimintatavat ovat yhtenäistyneet valvonnan eri osa-alueilla.

Säännöt tuodaan esille jo perehdyttämisvaiheessa. Voimassa olevien sääntöjen, määräysten ja ohjeiden noudattamista on valvottu pistokokein, poikkeamiin on puututtu ja ne on pääsääntöisesti dokumentoitu.

Tilinpäätöksessä todetaan, että kuntayhtymän hallituksen tietoon ei ole tullut sellaisia oikaisuvaatimuksia tai valituksia, joiden tekemisen perusteena olisi ollut selkeästi sisäisen valvonnan puutteellisuudesta aiheutunut lakien, säännösten, ohjeiden, päätösten tai hyvän hallintotavan noudattamiseen liittyvä laiminlyönti.

Kuntayhtymä on jättänyt vuoden 2023 aikana verotuksen oikaisulautakunnalle kiinteistöverotusta koskevan oikaisuvaatimuksen.

Kuntayhtymän johtoryhmä ja yhtymähallitus ovat seuranneet kuukausittain toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista. Kaikilla budjettivastuullisilla on mahdollisuus seurata talouden raportteja. Tarkastuslautakunnan saamien tietojen ja havaintojen perusteella tämä toimii ja raporttipalvelu RapSa:n käyttöön on järjestetty ohjausta ja opastusta.

Kuntayhtymän hankintaprosessi on mallinnettu ja hankintaohje on päivitetty. Tilinpäätökseen sisältyvässä selonteossa on todettu omaisuuden hankinnan, luovutuksien ja hoitoon liittyvän seurannan ja valvonnan olevan edelleen haasteellista vastualueilla. Tehdyissä valvontatoimenpiteissä on havaittu yksittäisiä pieniä poikkeamia, jotka on selvitetty.

Sopimusten laadinnassa havaitut kehittämistarpeet on huomioitu ja sopimushallinnan ohjeistusta on päivitetty, uusi ohje on tullut voimaan 1.3.2024.

Kuntayhtymän toiminnan riskit on tunnistettu. Merkittävät riskiryhmät ovat strategiset, toiminnalliset, taloudelliset, vahinkoriskit ja muut riskit.

5.4. Taloudellinen kehitys

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitukseen osallistuvat kunnat ja valtio yhdessä. Kunnan omarahoitus lasketaan erikseen lukiokoulutukseen (93,66 euroa/kunnan asukas) ja ammatilliseen koulutukseen (192,82 euroa/kunnan asukas). Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kunnan omarahoitusosuudet yhteensä vuonna 2023 olivat 286,48 euroa/asukas.

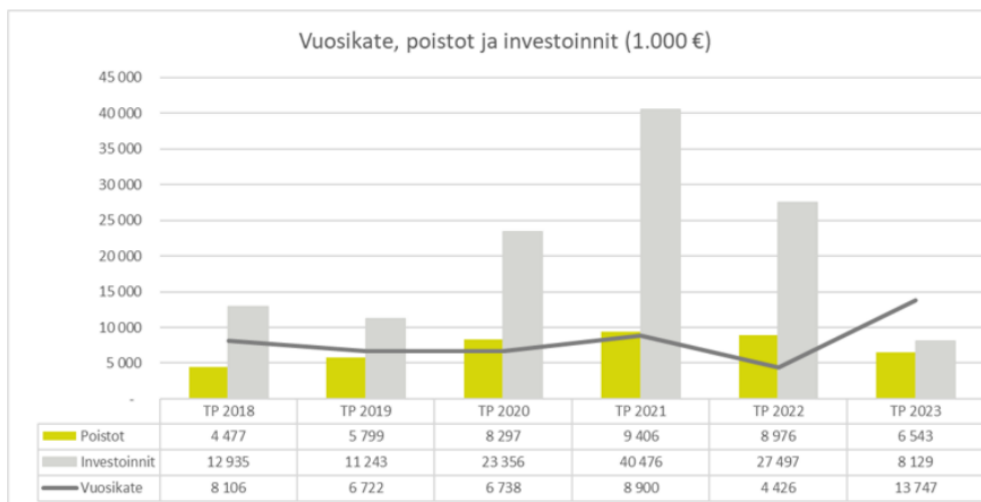
Lukiokoulutuksen yksikköhinta on järjestäjäkohtainen. Järjestäjäkohtaisia kunnille ja kuntayhtymille määrätäviä yksikköhintoja porrastetaan koulutuksen järjestäjän lukiokoulutukseen nuorten oppimäärän mukaan suoritettavien opiskelijoiden kokonaismäärän perusteella laskettavalla järjestäjäkohtaisella tunnusluvulla.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjän perusrahoituksena myönnettävä rahoitus perustuu profiilikertoimella painotettujen tavoitteellisten opiskelijavuosien osuuteen kaikkien järjestäjien painotetuista tavoitteellisista opiskelijavuosista sekä hakemuksesta myönnettävään harkinnanvaraiseen korotukseen.

Rahoitus myönnetään suoraan koulutuksen järjestäjälle. Ammatilliseen koulutukseen kohdennettava valtionrahoitus on valtion tulo- ja menoarvioperusteinen. Koulutuksen järjestäjä päättää rahoituksen käyttämisestä järjestämisluvan mukaiseen toimintaansa tehokkaimmalla tavalla tavoitteidensa saavuttamiseksi ja toimintansa kehittämiseksi.

Vuoden 2022 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta arvioi rahoituksen pirstaleisuutta ja ennustettavuutta riskinä. Tulevaisuuden rahoitukseen saattaa tulla muutoksia. Nyt on jo ennakoitavissa muutoksia aikuiskoulutuksen rahoitukseen ja toiminnassa on todennäköisesti tehtävä muutoksia oppisopimustoimintaan.

Hanketoiminnan rahoituksen ja toiminnan riskien vähentämiseksi hanketoiminnan hallinnointiin ollaan järjestämässä koulutusta ja seurantaa tehostetaan.

Kaavio 1. Vuosikatteen, poistojen ja investointien kehitys 2018–2023.

Kuntayhtymän investointien määrä viime vuosina on ollut huomattavan suuri. Investointien ja poistojen tasapainoisessa tarkastelussa voidaan pidemmällä aikavälillä lähteä siitä, että investointien ja poistojen määrien tulisi olla samalla tasolla, jolloin poistojen määrää vastaavalla tulorahoituksella voidaan rahoittaa investoinnit. Suurien kertainvestointien rahoittaminen pelkästään tulorahoituksella ei useinkaan ole mahdollista ja rahoituksessa joudutaan turvautumaan lainarahoitukseen. Kuntayhtymän lainakanta onkin kasvanut viime vuosina nopeasti. Lainojen takaisinmaksun on taloussuunnitelmissa arvioitu perustuvan Presidentinkadun käytöstä poistuneiden ja purettujen kiinteistöjen maapohjista saatuun myyntituloon.

Vuosikatteen kautta tilannetta tarkasteltaessa tulisi tasapainoisessa taloudessa vuosikatteen kattaa poistot. Vuoden 2023 poistot olivat yhteensä 6,5 milj. euroa. Toimintavuodelle kohdistui lisäpoistoja yhteensä 0,055 milj. euroa. Edellisenä vuonna lisäpoistojen määrä oli 4,4 milj. euroa. Vuosikate ja vuotuinen poistotaso ilman lisäpoistoja ovat olleet kuntayhtymässä lähes tasapainossa.

Vuodelle 2024 poistojen määräksi on talousarviossa arvioitu 6,628 milj. euroa. Vastaavasti vuosikatteen on arvioitu 5,746 milj. euroa, joten tilikauden tulos 2024 tulisi talousarvion mukaan olemaan alijäämäinen 0,881 milj. euroa. Tarkastelussa tulee ottaa huomioon, että vuoden 2023 tulokseen olennaisesti vaikuttivat Kuopion kaupungin maanvaihtosopimuksesta kirjattu 8,7 milj. euron myyntivoitto sekä tonttikaupasta kirjattu myyntivoitto 2,5 milj. euroa.

Presidentinkadun tonttikaupat siirtyvät tulevaisuuteen tämänhetkisen talous- ja maailmanpoliittisen tilanteen ja kansallisen rakennusalan ahdingon vuoksi. Suhdannenäkymät eivät näytä tuovan nopeaa muutosta tilanteeseen, jolloin myös talousarviovuodelle 2024 arvioitujen tuottojen määrän realisoitumiseen liittyy merkittävää epävarmuutta.

5.5. Strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

Konserniohjeen mukaan Savon koulutuskuntayhtymässä on strategia, jossa yhtymävaltuusto päättää kuntayhtymän toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategisten tavoitteiden perusteella talousarviossa asetetaan vuosittaiset tavoitteet. Strategiassa asetettujen tavoitteiden seurannasta tulee päättää sen hyväksymisen yhteydessä.

Vuonna 2023 päättyi strategiakausi ja arvio 2019–2023 kauden tavoitteiden toteutumisesta esitellään yhtymävaltuustolle 11.6.2024 kokouksessa.

Kuntayhtymän johtajan päätöksellä nimetyt kuntayhtymätasoiset strategiset kehittämistiimit toimivat myös vuoden 2023 aikana:

- Ennakointitiimi (aloitti 1.1.2023)
- Laatutiimi (aloitti 1.1.2023)
- Opiskelijatoiminnan tiimi
- Osaava, hyvinvoiva ja osallistuva henkilöstö
- Yrityspalvelut, vetovoima ja markkinointi

Kuntayhtymätasoisien ennakointi- ja laatutiimien lisäksi perustettiin alakohtaisia ennakointiryhmiä, jotka osallistuivat tulevaisuustyöpajoihin ja kävivät ennakointikeskusteluja. Näissä työpajoissa pyritään tunnistamaan toimintaympäristön muutoksia ja työelämän muuttuvia osaamistarpeita eri aloilla. Tukipalveluissa strategian tuki johtaa tätä uudistamistyötä, johon otetaan laajasti mukaan henkilöstöä, erityisesti koulutusalojen ammattilaisia. Laatutiimi osallistui laadunhallintajärjestelmän käyttöönottoon laatimalla suosituksen tulevasta järjestelmästä. Kehittämistiimien toiminta jatkuu myös vuonna 2024.

5.5.1. Muuttuva toimintaympäristö

Kuva 4. Yllä oleva kuvaa oppimisen ja ohjauksen kolmea ympäristöä opiskelijan polulla. Yhdessä ne tukevat yksilöllistä ja jatkuvaa oppimista, jossa opiskelijan ohjauksen merkitys korostuu.

Savon koulutuskuntayhtymän toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa talouden ja maailmanlaajuisten epävarmuustekijöiden vuoksi. Tämä tilanne jatkunee ainakin lähitulevaisuudessa. Savon koulutuskuntayhtymä on reagoinut toimintaympäristön muutoksiin ja toimii aktiivisena vaikuttajana yhteiskunnassa sekä työelämän kehittäjänä. Kuntayhtymän strategian keskiössä on opetuksen ja ohjauksen kehittäminen ja toteuttaminen kolmessa oppimisympäristössä: oppilaitoksessa, verkossa ja työelämässä. Uudet kamukset ja teknologian kehitys muuttavat toimintaympäristöä, joten tiivis yhteistyö työelämän kanssa on ensiarvoisen tärkeää, jotta pystytään vastaamaan tulevaisuuden osaamistarpeisiin. Kestävä kehitys, vastuullisuus ja vihreä

siirtymä ovat keskeisiä strategisia valintoja tulevaisuuden näkökulmasta. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on tehty laaja-alaista työtä, jota on tärkeää jatkaa edelleen.

Myös opiskelijoiden moninaisuus muuttaa toimintaympäristöä. Perinteisten polkujen sijaan opiskelijat tulevat erilaisista taustoista ja eri ikäryhmistä. Ulkomaalaistaustaisten opiskelijoiden määrä kasvaa myös jatkuvasti ja on jo yli 10 % tutkinto-opiskelijoista. Koulutuksen on näistä toimintaympäristön muutoksista huolimatta opetussuunnitelmien kautta vastattava opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin, ja henkilökohtaiset osaamisen kehittämissuunnitelmat (HOKS) ovat tässä avainasemassa.

5.5.2. Perustehtävä, visio ja arvo

Kuva 5. Savon koulutuskuntayhtymän visio.

Perustehtävä on lupauksemme yhteiskunnalle ja arvomme on luottamus. Visiomme on olla kestävän tulevaisuuden tekijä.

Tilinpäätöksen toimintakertomusosa ei suoraan vastaa siihen, kuinka taloussuunnitelmassa määritellyt perustehtävä, visio ja arvo ovat vuoden aikana toteutuneet, joten tarkastuslautakunnan on käytännössä vaikea arvioida asiaa yksinomaan asiakirjan pohjalta, kuinka suunnitelman asettamat tavoitteet on saavutettu. Näitä käsitellään kuitenkin osittain tulosalueiden tavoitteiden toteutumista arviotaessa.

5.5.3. palvelulupaukset

Toiminnalliset tavoitteet ja palvelulupaukset on määritelty erikseen opiskelijoille, henkilöstölle ja työelämälle ja niiden toteutumista on käsitelty lähemmin tämän arviointikertomuksen tulosalueita, opiskelijoita ja henkilöstöä käsittelevissä kappaleissa.

5.5.4. Strategiset toimenpiteet

Toimintasuunnitelman ja -kertomuksen mukaan strategiakauden tavoitteisiin edetään vuosittain määriteltävillä, porrastetuilla ja painotetuilla tavoitteilla. Strategian tavoite toteutuu, kun edellä mainitut annetut palvelulupaukset ja niille asetetut tavoitteet saavutetaan. Kuntayhtymätasoiset tavoitteet ja niiden arviointi on käsitelty taulukossa sivulla 14.

5.6. Kuntayhtymän hanketoiminta

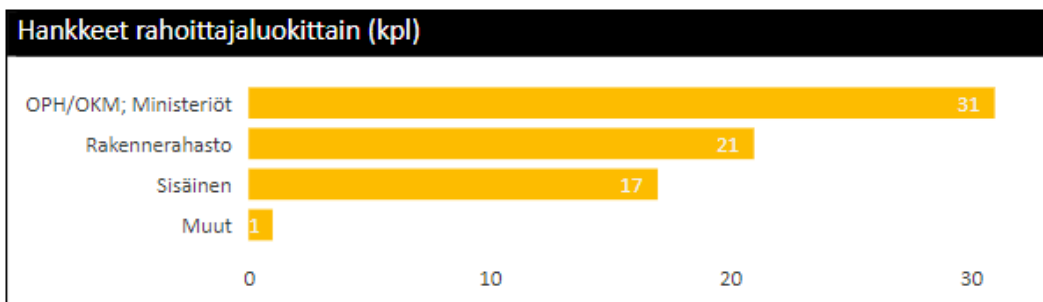
Hanke- ja kehittämistoiminnan tavoitteena on ennakointi ja suunnitelmallisuus sekä hankkeiden kehittämistoiminnan strateginen ohjaus. Hankesuunnittelun periaatteena on kysymykset siitä, miksi ollaan hankkeessa mukana, mitkä ovat hankkeen tavoitteet ja keinot viedä asiaa eteenpäin sekä mitä hankkeella tavoitellaan.

Hanketoiminnan tavoitteena on hankkeiden vaikuttavuuden arviointi, vahvempi vakiinnuttaminen osaksi toimintaa, vaikuttavuuden seuranta teemoittain sekä kehittää hankkeiden laadukasta ja resurssitehokasta toteutusta. Käytännön toimissa hanketoiminnan vaikuttavuutta arvioidaan sisäisesti. Hankkeiden väliarvioinneissa tarkastellaan, ollaanko menossa oikeaan suuntaan.

Tulossa käytännön toimenpiteinä:

- Hankeprosessin päivitys
- Hanketoiminnan ohjauksen ja linjausten säännöllisyys
- Hankepäällikkövalmennus ja osaamismerkkin suoritus
- Raportointia ja tiedottamista kehitetään
- Kehittämishankkeiden luonne; innostavuus

Vuonna 2023 kuntayhtymällä oli käynnissä melkein yhtä paljon hankkeita kuin edellisenä vuonna, yhteensä 70 hanketta. Hankekannan budjetti on kasvanut noin 4 milj. euroa edellisestä vuodesta ja se oli noin 15,7 milj. euroa.

Kuva 6. Hankkeet rahoittajaluokittain. Lähde: RapSa

JATKOPPI-hanke

Tarkastuslautakunta tutustui JATKOPPI - Jatkuvan oppimisen hankkeeseen. Hanke liittyi oppivelvollisuusuu-distukseen, jonka tavoitteena oli koulutuksen tunnettuuden ja houkuttelevuuden lisääminen työikäisessä väestössä.

Hankkeessa käytettiin vahvaa viestintää tavoitteena, miten opiskelijoita saadaan koulutukseen, kuinka koulutus toteutetaan ja miten opiskelijat saadaan palaamaan koulutuksiin. Hankkeen vaikutuksesta jatkuvan haun hakijoiden määrä lisääntyi, esimerkiksi ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa kasvua oli vuosina 2020–2023 yhteensä 7 % ja perustutkinnoissa 11 %. Hankkeen vaikutusta mukana olleiden yritysten tuottavuuteen ei ole selvitetty.

Tarkastuslautakunta toteaa hankkeen toteutuksesta käydyn keskustelun ja hankkeessa tehtyjen havaintojen perusteella, että viestiä pitää vahvistaa siitä mitä Savon koulutuskuntayhtymässä osataan.

Savon koulutuskuntayhtymän laajan osaamisen viestin vahvistaminen työikäiselle väestölle on tärkeää.

6. Tulosalueiden tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän toiminta on jaettu kolmeen tulosalueeseen, joita ovat kuntayhtymän johto, oppimispalvelut ja tukipalvelut. Tulosalueiden toimintaa ja tavoitteiden toteutumista on arvioitu omissa luvuissaan. Toiminnan muutoksiin on reagoitu päivittämällä hallintosääntöä toimintaympäristön muutosten ja lainsäädännön tarpeiden mukaan.

6.1. Kuntayhtymän johto

Kuntayhtymän johdon tulosalue aloitti toimintansa vuoden 2022 alusta ja sen tehtävä on kuntayhtymän kokonaisvaltainen johtaminen yhtymävaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja sitä johtaa kuntayhtymän johtaja. Tulosalue muodostuu kuvan 7 mukaisista toiminnoista.

Kuva 7. Kuntayhtymän johdon tulosalueen toiminnot

Kuntayhtymän johdon tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Luottamushenkilötoiminnassa valtuustolle annettavaa informaatiota lisättiin seminaarien kautta. Valtuusto oli mukana strategiatyössä. Tulosalueen kehittämiskohteiden toteutumista on arvioitu oheisessa taulukossa. Luottamushenkilötoiminnassa painotettiin avointa, ennakoivaa ja vuoropuhelevaa päätöksentekoa. Yhtymähallitus toteutti vuoden aikana kuntayhtymän toiminnan seuranta- ja suoritti oman toiminnan arvioinnin.

Tarkastuslautakunta on tutustunut arviointikäynnillä markkinoinnin ja viestinnän toimintaan, josta kerrotaan lisää kappaleessa 6.1.1.

KEHITTÄMISKOHDE	ARVIO TOTEUTUKSESTA	TILA
Sähköisen asiakaskokemuksen parantaminen ja kehittäminen	Sosiaalisen median hyödyntäminen ja kehittäminen arjen toimintaan. Verkkosivu-uudistuksen valmistelu aloitettu.	
Sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan kehittäminen	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden valvonta. Riskienhallintatyökalun käyttöönotto ja jatkotyö vuonna 2024 riskien ja niiden todennäköisyyden ja vaikuttavuuden arviointi. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan painopisteet vuosille 2023–2025 on määritetty. Perusteiden ja ohjeistuksen päivitys on aloitettu. Whistleblower-ilmoituskanava on otettu käyttöön.	
Oppilaitoksen kokonaisturvallisuuden johtaminen osana laatua	Kaikki perehdytetään turvallisuusasioihin. Lisääntyneet turvallisuushavainnot ovat tuoneet esille kehittämiskohteita. Koulutustyö on toteutettu suunnitelmallisesti. Tietosuojakäytäntöjen verkkokoulutus päivitettiin ja tavoitteena oli, että 60 % henkilöstöstä suorittaa koulutuksen. Toteuma oli 39 %.	

Huomion kiinnittäminen turvallisuuteen edesauttaa siihen liittyvien riskien ja kehittämiskohteiden tiedostamista ja tunnistamista sekä lisää kokonaisturvallisuuden tunnetta.

Kuntayhtymän johto -tulosalueen talousarvion toteutuminen

Kuntayhtymän johdon koko tulosalueen vuoden 2023 talousarvio oli laadittu siten, että talousarvioon on budjetoitu talousarviomuutoksen jälkeen toimintatuottoja 2,611 milj. euroa (tuottoihin sisältyy sisäisiä hallintopalveluja 1,478 milj. euroa). Toimintakuluja kuntayhtymän johdolle oli budjetoitu talousarvioon 2,611 milj. euroa.

Toimintatuotot toteutuivat 0,948 milj. euroa alle talousarvion, toteuman ollessa 1,663 milj. euroa. Toimintakulut olivat 0,910 milj. euroa pienemmät kuin talousarvio, toteuman ollessa 1,7 milj. euroa. Toimintakatteeksi muodostui toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen alijäämää 0,037 milj. euroa.

Kuntayhtymän johdon tulosalueen osalta sitovuustaso yhtymähallitukseen nähden on talousarviomuutoksen jälkeen alijäämä 0,20 milj. euroa, toteuma oli alijäämää 0,058 milj. euroa. Kuntayhtymän johdon tulosalueeseen sisältyvän luottamushenkilöhallinnon toteutuneet toimintatuotot olivat 0,395 milj. euroa ja toimintakulut -0,242 milj. euroa.

Alla olevissa taulukoissa kuvattu kuntayhtymän johdon tulosalueen taloussuunnittelun toteutumista 2023 sekä tulosalueelle kuuluvan luottamushenkilötoiminnan toteutumia.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama
Toimintatuotot	2 611 233	1 663 428	947 805
Toimintakulut	-2 611 233	-1 700 736	-910 497
Toimintakate	0	-37 308	37 308
Vuosikate	0	-37 947	-37 947
Tilikauden tulos	-19 651	-57 598	37 947
Tilikauden ylijäämä	-19 651	-57 598	37 947

Taulukko 6. Tulosalue; kuntayhtymän johto. Tiedot haettu taloushallinnon raportointiohjelmasta (TANE).

	Tavoite	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama
Toimintatuotot	365 707	395 170	-29 463
Toimintakulut	-365 707	-242 338	-123 369
Toimintakate	0	152 832	-152 832
Vuosikate	0	152 832	-152 832
Tilikauden tulos	0	152 832	-152 832
Tilikauden ylijäämä	0	152 832	-152 832

Taulukko 7. Luottamushenkilötoiminta. Lähde: TANE

6.1.1. Yhteenvedo kuntayhtymän johtoon tehdystä arviointikäynnistä

Markkinointi- ja viestintä

Tarkastuslautakunnan tekemien havaintojen ja kuulemisten perusteella pedagogiikan lähiopetuksen, verkko-opiskelun ja työssäoppimisen kuvaamisen hyödyntäminen markkinoinnissa voi olla tulevaisuudessa uusi innovaatio ja mahdollisuus kehittää oppilaitoksen ja ammatillisen opetuksen ja oppimisen rajapintaa. Kuntayhtymän kolmea oppimisympäristöä ei ole käytännössä tarkemmin sanallisesti avattu ja selitetty, mutta ne on kuvattu kuntayhtymän esitemateriaaleissa.

SUOSITUS 2:

Kuntayhtymätasoisien yhdessä sovittujen toimintatapojen yhteensovittaminen vaatii kehittämistä. Esimerkiksi kaikki eivät seuraa yhdessä sovittuja viestintäkanavia, mikä aiheuttaa epävarmuutta viestien perillemenossa.

Kuva 8. Bussimainonta: Savon koulutuskuntayhtymän markkinointimateriaali

Opiskelijaviestinnän kehittämiseen on tarvetta. Viestinnän painopisteen tulee olla tulevaisuuslähtöinen, ja sitä kohti mennään, kun kotisivujen uudistus saadaan toteutettua. Käyttäjäkokeemuspolku –ajattelu pitäisi saada käyttöön ja viestit selkosuomella.

Markkinointiin tarvitaan enemmän kuntayhtymän strategiasta lähtevää suunnitelmallisuutta. Markkinoinnin vaikuttavuuden mittaaminen on käytännössä haasteellista. Eri opintoalojen välillä on eroavuutta markkinoinnissa. Tavoitteena on päästä enemmän jalkautumaan tiimeihin ja päälliköiden luokse.

Kuntayhtymän uuden strategian toteuttamisen ohjaamiseen viestinnän keinoin tulisi kiinnittää lisää huomiota. Paljon hyviä avauksia ja tekoja johtamiskulttuurin kehittämiseksi on tehty ja nyt olisi hyvä hetki kerrata ja ottaa käyttöön aiemmin luotuja hyviä käytänteitä esimerkiksi esihenkilöpäivillä.

Markkinointi- ja viestintäpalveluiden poolin talousarvion toteutuminen

Markkinointi- ja viestintäpalveluiden poolin osalta sitovuustaso tulosalueeseen nähden on talousarviomuutoksen jälkeen alijäämää 0,02 milj. euroa, toteuma on alijäämää 0,049 milj. euroa. Alijäämä on 0,029 milj. euroa heikompi kuin talousarviossa oli ennakoitu.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama
Toimintatuotot	591 363	597 484	-6 121
Toimintakulut	-591 363	-626 693	35 330
Toimintakate	0	-29 209	29 209
Vuosikate	0	-29 211	29 211
Tilikauden tulos	-19 651	-48 862	29 211
Tilikauden ylijäämä	-19 651	-48 862	29 211

Taulukko 8. Tiedot haettu TANEsta

6.2. Oppimispalvelut

Oppimispalveluiden toimintaa ja toiminnan kehittämistä ovat ohjanneet kuntayhtymän strategia ja ohjeet, toimintaympäristön nopeat muutokset sekä opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuspoliittiset tavoitteet.

Oppimispalveluiden päivitetty organisaatio astui voimaan 1.1.2023. Oppimispalvelujen tulosaluetta johtaa rehtori, joka toimii apulaisrehtorien, koulutuspäälliköiden sekä lukion johtajan esihenkilönä. Kuntayhtymän hallintosääntöön on kirjattu määräykset tehtävien ja vastuiden jakautumisesta.

Oppimispalvelujen tulosalue toteutti Savon ammattiopistossa Savon koulutuskuntayhtymän ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisluvan mukaista perustehtävää. Savon ammattiopisto on yksi Suomen virallisista urheiluoppilaitoksista.

Koulutuskuntayhtymän kolmesta tulosalueesta suurin on oppimispalvelut. Toiminnan viitekehysten muodostaa Savon koulutuskuntayhtymän strategia ja sen visio "kestävän tulevaisuuden tekijä" vuoden 2023 loppuun saakka.

Kuva 9. Oppimispalvelujen tulosalueen osaamispoolit

Oppimispalvelut tulosalueen osalta strategian tavoitteiden toteutumista mitattiin ja arvioitiin tulosaluekohtaisen tuloskortin tavoitteiden toteutumisen neljän näkökulman kautta. Nämä neljä näkökulmaa olivat: Talous, Asiakas, Prosessi ja Henkilöstö. Toiminnassa kehitettiin reaaliaikaista tiedolla johtamisen seuranta, että jokainen kuntayhtymässä työskentelevä voi seurata tavoitteiden toteutumista ja oman työn merkitystä niiden saavuttamisessa.

Alustavasti arvioiden strategia toteutui oppimispalvelujen tuloskortin mukaan suhteellisen hyvin. Tuloskortin mittareiden tuloksista 11 tavoitetta 16:sta toteutui. Oppimispalvelujen tuloskorttitavoitteiden lisäksi tulosalue asetti neljä keskeistä kehittämiskohdetta. Nämä olivat: Erinomainen opetus ja ohjaus, Sakky Yrityspalvelujen kehittäminen, maahan muuttaneiden ja vieraskielisten koulutuksen kehittäminen sekä TKIO- eli tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta.

Opiskelijoille opetusta ja ohjausta toteutettiin kolmessa oppimisympäristössä laadukkaasti ja yhdenmukaisin toimintaperiaattein yksilön tarpeet huomioiden. Palvelulupausten toteuttamiseksi on jatkuvasti kehitetty toimintaa tarjoamalla opiskelijalle tämän yksilöllisiä tarpeita vastaavaa ohjausta, erityistä tukea ja oppimisen mahdollisuuksia opiskelijan polun eri vaiheissa kuten HOKSien laidinnassa, alkuorientoinnissa, opintojen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa, jatko-opintojen ohjauksessa sekä työllistymisessä.

Opiskelijoilta, työelämlältä ja henkilöstöltä saatua palautetta pyrittiin hyödyntämään mahdollisuuksien mukaan opetuksen ja ohjauksen suunnittelussa. Tarkastuslautakunnan tapaamisissa esille tuli asioita kuten ammatillisten ja yhteisten aineiden integraatio, joka tarkoittaa ammatillisten ja yleissivistävien aineiden yhdistämistä opetuksessa. Lisäksi työelämlähtöisyys oli kehittämiskohteena oppimispalveluissa, jolloin opetuksessa otetaan huomioon työelämän tarpeet ja vaatimukset.

KEHITTÄMISEHDOTUS

Selvitetään mahdollisuutta kehittää mittari, jolla pystytään arvioimaan, kuinka opiskelijan saama opetus eri oppimisympäristöissä on toteutunut. Esimerkiksi jos opetus perutaan – järjestetäänkö korvaava opetus myöhemmin tai vastaavat tilanteet, jotka tulevat koulutuksen järjestäjän puolelta.

Oppimispalveluiden hallinnonalan tapaamisissa esiin tulleita asioita

Tapaamisissa tuli vahvasti esille oppimispalveluiden taloudellinen kehitys. Oppimispalvelujen negatiivinen tulostavoite 2023 oli varautumista epävarmoin aikoihin. Keskeisiä seikkoja olivat koulutusten menettämisen kilpailuilla markkinoilla Savon Koulutus Oy:n osalta, henkilöstö- ja tilakulujen kasvusta johtuneet budjettiylitykset.

Tulevien vuosien ennakoitaan muodostuvan taloudellisesti haasteellisiksi. Toiminnoissa tarvitaan sopeutumista ja sopeuttamista uuteen tilanteeseen toiminnallisen alijäämän kattamiseksi. Positiivista on kuitenkin toimivat tilat kampuksilla, joilla ei ole vielä merkittävää rakennusten korjausvelkaa.

Toiminnallisena kehittämiskohteena on tullut esille sovittujen tavoitteiden tai päätösten toteutusten valvonta. Käytännössä se vaatii palaverissa ja kokouksissa tehtyjen päätösten dokumentointia, toteutusten seurantaa ja johtopäätösten tekoa.

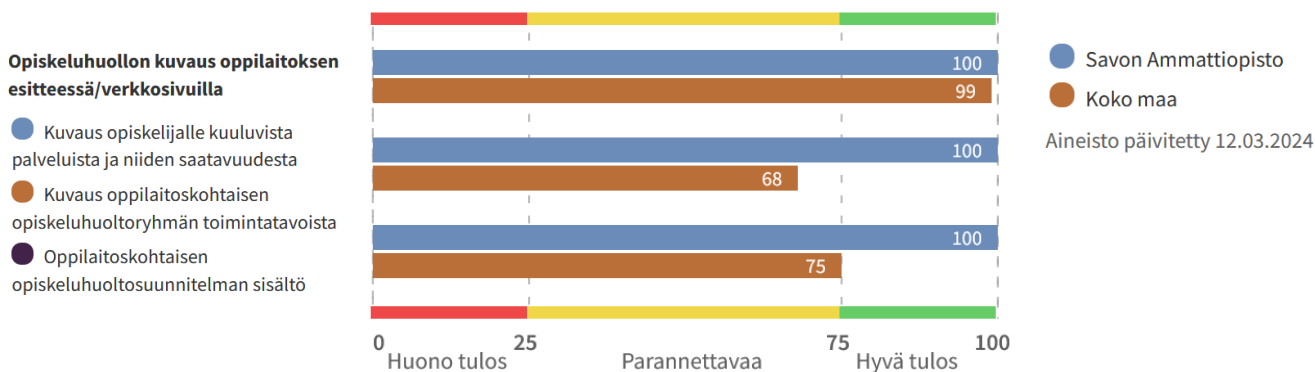
Savon koulutuskuntayhtymän kansainvälisyysasioita koordinoi kansainvälisyyskoordinaattori ja lähes kaikille aloille on myös nimetty kansainvälisyysyhdyshenkilö. Toiminta on vielä muotoutumassa, jonka vuoksi aktiivisuudessa on vaihtelua, kuitenkin opiskelijoilla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua kansainvälisyystoimintaan. Lisäresurssin tarvetta on muun muassa liikkuvuuden ja kansainvälisyysjärjestelyn suhteen.

Opiskeluhoolto

Tarkastuslautakunnan tutustuessa opiskeluhooltoon keskusteltiin muun muassa oppilaitoksen yhteisöllisen vastuun myötä syntyvästä yhteisöllisen kulttuurin merkityksestä. Tähän liittyy myös henkilöstön eläköitymisen mukanaan tuomaan osaamisriskiin varautumista, opinto-ohjaajien roolien vahvistamista, opiskelijoiden ja opettajien tasa-arvoisen ja tasapuolisen kohtelun toteuttamisen edelleen kehittämistä. Haasteitakin on kuten esimerkiksi opiskeluhoollon näkyväksi saaminen oppilaitoksen arjessa ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen sekä opiskelijoiden ohjaamisessa onnistuminen. Opiskelijoiden mukanaolon aktivoiminen tavoitteena voi edesauttaa ja mahdollistaa mielenterveysongelmien ehkäisemisessä.

Opiskeluhoollossa todetaan vahvuutena koulutuskuntayhtymän pitkä opiskeluhoollon historia ja kertynyt osaaminen sekä rakenteet kuin myös organisoituminen, jotka kaikki ovat toimivia ja läpinäkyviä. Toimintamalleja pidetään vahvuutena ja opiskeluhoolto on selkeä, vahva sekä tunnustettu asiantuntijuusalue. Opiskeluhoolto tuntuu erkaantuvan hyvinvointialueuudistuksessa oppilaitoksista, jonka vuoksi on tullut tarvetta vahvistaa sitä muun muassa yhteisöllisen tuen osajilla. Yhteistyötä ja -ymmärrystä on kehitettävä myös kriisi- ja turvallisuusorganisaation kanssa. Liiallinen henkilöityminen opiskeluhoollossa voi olla haavoittuvuustekijä. Opiskeluhoollon suunnitelmia on päivitetty henkilöstön osaamisen varmistamiseksi.

OPISKELUHUOLLON KUVAUS OPPILAITOKSEN VERKKOSIVUILLA: 2022

Kuva 10. Kuvaus opiskeluhoollon toiminnasta oppilaitoksen tuottamassa aineistossa esitteissä ja verkkosivuilla. Lähde: TEAvisari, THL

Sakky Yrityspalvelut

Oppimispalveluiden tulosalueella toimii Sakky Yrityspalvelut oppimispalveluiden hallinnon alla. SAKKY Yrityspalvelut on työelämän palvelukanava, joka toimii koulutusten myynnin koordinoimiseksi Savon ammattiopistossa. Lisäsimme tällä toiminnalla ammatillisen koulutuksen yhteistyötä alueemme työ- ja elinkeinoelämän kanssa.

Vuoden 2023 aikana Savon Koulutus Oy:n toiminnan tukemiseksi kehitettiin ylläpito- ja myyntiryhmän työskentelyä, jotta työelämää olisi mahdollista palvella säännöllisesti ja laadukkaasti sekä entistä paremmin. Yrityspalvelumalli on luotu ja siihen on koottu erikokoisia myyntiryhmiä. Valmiuksia yritysasiakkaiden palvelemiseksi on kehitetty ja vahvistettu. Esimerkiksi on kehitetty toimintamallia osaavan työvoiman saamiseksi ulkomailta maakunnan työvoimapula-aloille. Kokonaisuutena toimintamallin keskiössä on tavoite parantaa yrityksille suunnattujen palvelujen tunnettuutta, huolehtimalla aktiivisesta ja ajantasaisesta tiedotuksesta ja markkinoinnista. Savon ammattiopisto ja Savon Koulutus Oy yhdessä tehostavat ammatillisten palveluratkaisujen monipuolisia ja tuloksellisia hyödyntämismahdollisuuksia.

Koulutusten ja toiminnan tunnettuutta on kehitetty sisäisen tiedotuksen ja viestinnän avulla tavoitteena joustava asiakaspalvelu. Työelämäkyselyn mukaan keskiurten ja suurten yritysten suhteen Savon ammattiopiston tunnettuus on hyvä ja keskinäinen yhteydenpito on molemminpuolista.

Tarkastuslautakunnan arviointikäynnillä keskusteltiin Savon Koulutus Oy:n ajankohtaisista asioista. Talouden seurannan kerrottiin olevan kunnossa ja kustannusten jakoperusteet sekä vastuukysymykset on selvitetty. Savon Koulutus Oy toteuttaa asiakastoimeksiantoja sekä Savon ammattiopiston kautta että myös joustavasti alihankintatyönä. Saadun palautteen mukaan asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä.

Hei yritysasiakkaamme,
VOISIMMEKO OLLA AVUKSI?

Uuden työvoiman löytämisessä

- Rekrytoivat koulutukset
- Opiskelijoiden työelämässä oppimisen yhteistyö
- Oppisopimusmahdollisuudet

Henkilöstön ja liiketoiminnan kehittämisessä

- Raataloitavat henkilöstökoulutukset
- Tutkinnot ja tutkinnonosat
- Johtamisen ja esimiestyön koulutukset
- Kortti- ja pätevyyskoulutukset

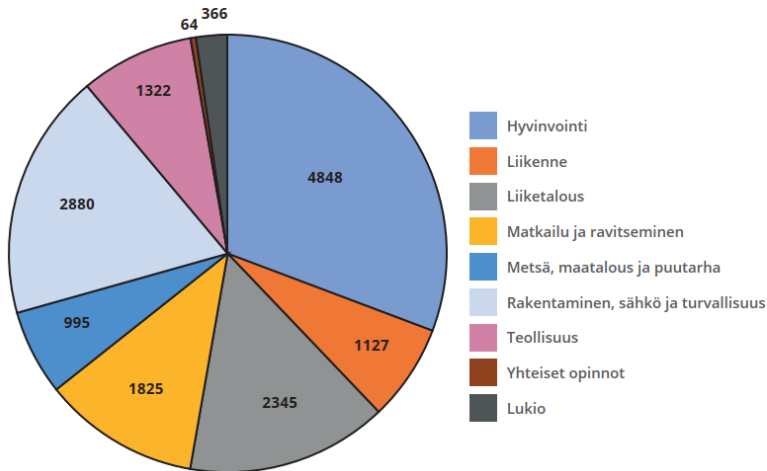
Soittele tai laita viestiä, etsitään yhdessä sopivia ratkaisuja!

044 785 3700
yrityspalvelut@sakky.fi
sakky.fi/yrityksille

Kuva 11. Sakky Yrityspalvelut -esite

Oppimispalveluiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijavirtauma (eri opiskelijoita vuoden aikana) osaamispooleittain vuonna 2023 (yhteensä 15 772)

Kuva 12. Opiskelijavirtauma. Lähde: opiskelijatilasto.

masta (talous, asiakas, prosessi, henkilöstö). Tavoitteet saavutettiin talousnäkökulman osalta, lisäksi saavutettiin tai ylitettiin kymmenen tavoitetta muista näkökulmista. Tavoitteeseen ei päästy viiden tavoitteen osalta, jotka olivat asiakasnäkökulmasta työelämäpalautte 3,8 (tavoite 4,05), prosessinäkökulmasta keskeyttäminen 7,3 % (tavoite 7,0 %), opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus 35 % (tavoite 76 %), työolobarometrin vastausaktiivisuus 72 (tavoite 73), henkilöstönäkökulmasta henkilöstön koulutus/htv 2,6 % (tavoite 3,0 %).

Savon ammattiopiston ammatillisen peruskoulutuksen painottamattomien opiskelijavuosien tavoite oli 6260 ja toteuma 6 549 ja lukiokoulutuksen opiskelijamäärätavoite oli 235 ja toteuma 262. Merkittävänä tekijänä opiskelijavuositavoitteen lisääntymiseen on vaikuttanut oppisopimusten lisääntyminen, uusien koulutusten ja työelämän palvelumallin kehittäminen. Kaikkien osaamispoolien yhteenlaskettu opiskelijavirtauma vuonna 2023 oli 15 772 opiskelijaa (edellisenä vuonna 15 540).

Oppimispalveluiden tuloskorttiin oli asetettu 16 tavoitetta neljästä eri näkökulmasta

Työelämäpalautteen mittarin arvo on alentunut aiempien vuosien tasosta. Johtopäätöksiä muutoksen syistä on tehtävä ja kehittämistarpeet on huomioitava vuoden 2025 toiminnan suunnittelussa.

Oppimispalveluiden vuoden 2023 talousarvio on laadittu siten, että talousarvioon sisältyy valtioperusteista tulorahoitusta 62,1 milj. euroa (talousarviomuutoksen jälkeen 65 milj. euroa) ja lukiokoulutuksen valtionosuusrahoitusta talousarviossa oli 1,6 milj. euroa (talousarviomuutoksen jälkeen 1,8 milj. euroa). Kuntayhtymän kehittämiseen valtionosuusrahoituksesta varattiin noin 2 milj. euroa.

Oppimispalveluiden toteutuneet toimintatuotot sisältäen sisäiset erät tulosalueella oli 79,6 milj. euroa ollen 0,5 milj. euroa talousarviota suuremmat. Toimintatuottoihin sisältyvä ammatillisen koulutuksen rahoitusta saatiin 66,5 milj. euroa, joka ylitti talousarvion 0,5 milj. eurolla. Lukiokoulutuksen saama rahoitus oli 1,9 milj. euroa ollen 0,1 milj. euroa talousarviota parempi. Toimintatuotot sisältävät myyntiä Savon Koulutus Oy:lle noin miljoona euroa, ja joka jäi 0,3 milj. euroa talousarviosta sekä sisäisiä vyörytyseriä noin 8,5 milj. euroa.

Toteutuneet toimintakulut olivat 80,2 milj. euroa ja ne ylittivät 0,7 milj. eurolla muutetun talousarvion. Henkilöstökulut olivat 39,8 milj. euroa ja toteuma oli noin 30 tuhatta euroa yli talousarvion. Palvelujen ostot olivat 5,2 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion 0,3 milj. eurolla. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ostot olivat 2,9 milj. euroa, ylittäen talousarvion 0,2 milj. eurolla. Vuokrakulut olivat 13,9 milj. euroa, josta sisäisten vuokrien osuus oli 12,6 milj. euroa. Lisäksi oppimispalveluihin oli budjetoitu sisäisiä hallintopalvelukuluja ja YTO-kuluja yhteensä 18,1 milj. euroa.

Toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen Oppimispalvelujen tulosalueen toimintakatteeksi muodostui -0,6 milj. euroa. Vuosikate rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeen oli -0,2 milj. euroa, muutos toimintakatteeseen verrattuna tulee tytäryhtiön Savon Koulutus Oy:ltä saadun osinkotuoton verran 0,4 milj. euroa. Poistoja tulosalueelle kohdistui 1,5 milj. euroa. Poikkeama talousarvioon on -0,137 milj. euroa.

Oppimispalveluiden tulosalueen talousarviomuutoksen jälkeinen sitova tavoite yhtymähallitukseen nähden oli alijäämä 1 657 316 euroa. Tilikauden toteutunut alijäämä oli 1 643 673 euroa, mikä on noin 14 000 euroa parempi kuin talousarviossa ennakoitiin.

	Tavoite talousarviomuutoksen jälkeen	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama
Toimintatuotot	79 048 613	79 595 354	546 742
Toimintakulut	-79 561 454	-80 230 666	-669 212
Toimintakate	-512 841	-635 311	-122 471
Vuosikate	-112 841	-236 701	-123 861
Tilikauden tulos	-1 727 316	-1 713 673	13 643
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 657 316	-1 643 673	13 643

Taulukko 9. Oppimispalveluiden talousarvion 2023 ulkoisten + sisäisten tulojen ja menojen tavoitteiden toteuman vertailu. Lähde: TANE

HUOMIO 1:

Merkittävänä tekijänä opiskelijavuositavoitteen lisääntymiseen on vaikuttanut oppisopimusten lisääntyminen, uusien koulutusten ja työelämän palvelumallin kehittäminen.

Oppisopimusten hallinnointiin ja järjestämiseen sekä mahdollisiin riskeihin on kiinnitettävä huomiota.

Ammattitaidon SM-kisat eli Taitaja 2024 -tapahtuma

Taitaja on vuosittain järjestettävä ammattitaidon suomenmestaruuskilpailu, joka toimii ammatillisen koulutuksen näyteikkunana. Taitaja -kilpailussa ammattiin opiskelevat nuoret kilpailevat SM-mitaleista ammatillisiin perustutkintoihin perustuvissa lajeissa. Savon ammattiopisto järjestää vuonna 2024 tapahtuman Kuopiossa. Tarkastuslautakunta tutustui tapahtuman järjestelyihin tapaamalla kilpailujohtoa.

HUOMIO 2:

Taitaja 2024 -tapahtuman yhteydessä opittuja ja kehitettyjä hyviä toimintamalleja voi soveltaa laajemmin ammatillisen koulutuksen opetustoiminnassa. Markkinoinnin näkökulmasta Taitaja on tilaisuus esitellä koulutusosaamista ja houkutella uusia opiskelijoita. Tapahtuma toimii vetovoimatekijänä, ja sen avulla voidaan tuoda esiin ammatillisen koulutuksen monipuolisuutta ja mahdollisuuksia.

Oppimispalvelujen tuloskorttitavoitteiden lisäksi talousarviossa tulosalueen toiminnan keskeiset kehittämisskohteet vuodelle 2023 olivat:

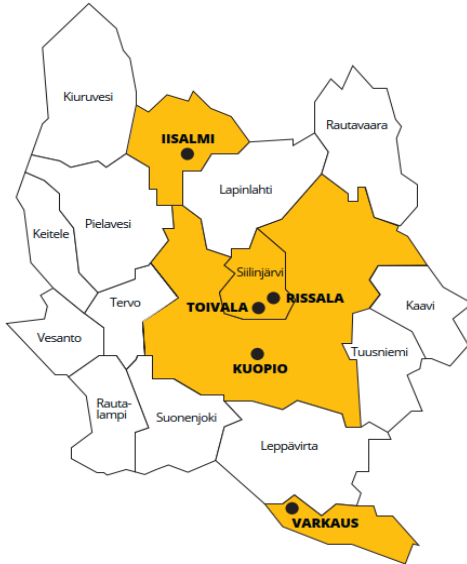
KEHITTÄMISKOHDE	ARVIO TOTEUTUKSESTA	TILA
<p>Erinomainen opetus ja ohjaus Opiskelija- ja asiakaslähtöisyys ohjaavat vahvasti opetusta/ohjausta.</p> <p>Opetuksella/ohjauksella on laatuavoitteet, joiden toteutumisen seurannassa on yhdenmukaiset mittarit ja toimintatavat.</p>	<p>Opetuksen kehittämistavoitteena oli opiskelija- ja asiakaslähtöisesti saada opiskelijapalautteesta arvio vähintään 4,05. Toteuma oli 4,1.</p> <p>Osaamisen tunnustamista ja tunnustamista on kehitetty ja osaamisen näyttämisen ja arvioinnin menetelmiä monipuolistettu.</p> <p>Henkilökohtaisia osaamisen kehittämissuunnitelmia (HOKS) sekä niiden seuranta ja ohjausta on kehitetty, jotta opiskelijat saadaan ohjattua heille sopiviin oppimisympäristöihin.</p> <p>Erytisopetusta ja tarjontaa on kehitetty edelleen eri oppimisympäristöt huomioiden. Erytisopettajat ja ohjaajat ovat oppimisen tukena.</p> <p>Yhteisten opintojen toteuttamisvaihtoehdot on määritelty ja osaamisen näyttöjen toteutusta on kehitetty. YTO:n työpajoilla on haettu joustavuutta ja tukea oppimisympäristöjen tarjontaan.</p> <p>Työelämässä suoritettavien yhteisten opintojen tarjontaa on laajennettu tarpeen mukaan.</p> <p>Opetukselle ja ohjaukselle on laadittu toimintatavat ja laatuavoitteet, joiden toteutumista seurataan yhdenmukaisilla mittareilla.</p>	
<p>Sakky Yrityspalvelujen kehittäminen laadukkaaksi osaksi kaikkien koulutusalojen toimintaa</p>	<p>On luotu yrityspalvelumalli ja koottu erikokoisia myyntiryhmiä.</p> <p>Toimintamallia maakunnan työvoimapula-aloille osaavan työvoiman saamiseksi ulkomailta on kehitetty.</p> <p>Sisäisen tiedotuksen ja viestinnän avulla on kehitetty tunnettuutta tavoitteena joustava asiakaspalvelu. Sisäisen yhteistyön käytäntöjä asiakashankinnan ja palveluiden toteuttamisen sujuvuuden varmistamiseksi on vahvistettu alojen välisellä yhteistyöllä ja yhtenäisellä viestinnällä.</p>	
<p>Maahan muuttaneiden ja vieraskielisten koulutuksen kehittäminen osaksi kaikkien koulutusalojen toimintaa</p>	<p>Kehittämistyöhön on perustettu tiimi ja sille on määritelty selkeät tavoitteet.</p> <p>Maahanmuuttomentoritoiminnan tavoitteena oli vakiinnuttaa hyviä käytäntöjä osaksi kaikkien koulutusalojen toimintaa.</p> <p>Verkostotoiminnalla saatiin lisättyä koulutuksen tunnettavuutta ja kehitettiin koulutuksen järjestämistä rekrytoinnista lähtien.</p>	
<p>TKIO- eli tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen</p>	<p>Hanketoiminnan merkittävyys toiminnan kehittämisvälineenä ja toiminnan mahdollistajana on tärkeä. Tavoitteena ollut hanketoiminnan prosessien arviointi ja päivitys on aloitettu.</p> <p>Henkilöstön verkko-opetuksen ja digiosaamisen taitojen kehittämiseen on käytetty hankkeita.</p> <p>Toimintaympäristön muutosten ennakointiin on perustettu ennakointi tiimi ja alakohtaisia ennakointiryhmiä.</p>	

Tulossa vuonna 2024:

- Laadukkaalle opetukselle on luotu kriteerit.
- EFQM-laaturjestelmä on tarkoitus ottaa käyttöön ja siihen tutustuminen ja käynnistäminen aloitetaan syksyllä.

6.2.1. Savon ammattiopisto

Koulutuksen järjestäminen perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupaan (VN/25800/2021, 1.8.2023 alkaen VN/1627/2023). Savon ammattiopistolla on toimipisteet kartan mukaisilla paikkakunnilla:

Savon ammattiopistoon voi hakea opiskelijaksi perusopetuksen jälkeisiin koulutuksiin sekä yhteishaun että jatkuvan haun kautta. Opiskelijoille tarjotaan laajaa etäopetuksen ja oppisopimuskoulutusten valikoimaa, mikä ulottuu tarvittaessa myös oppilaitoksen toiminta-alueen ulkopuolelle. Opiskelijoiden yksilöllisestä tai pienryhmäohjauksesta vastaavat yhteistyössä tutoropettajat ja opiskelijahuollon ammattilaiset.

Ammatillisen koulutuksen painottamattomat opiskelijavuodet osaamispooleittain 2023		
	Toteuma	Tavoite
Hyvinvointi (sis. Tuva ja Telma)	1781	1763
Liikenne	586	527
Liiketalous	1214	1161
Matkailu ja ravitseminen	530	507
Metsä, maatalous ja puutarha (sis. ympäristö)	468	419
Rakentaminen, sähkö ja turvallisuus	1439	1395
Teollisuus	531	488
Yhteensä	6549	6260

Taulukko 10. Savon ammattiopiston ammatillisen koulutuksen painottamattomat opiskelijavuodet osaamispooleittain 2023

Tutkinto-opiskelijoista suurin osa suoritti perustutkintoa, noin neljäsosa ammatti- tai erikoisammattitutkintoa. Ammatillisten tutkinto-opiskelijoiden lisäksi merkittävästi kasvanut opiskelijamäärä oli tutkintoon valmistavassa TUVA-koulutuksessa, jossa toteutettiin koulutusta myös erillisinä ryhminä esimerkiksi ukrainalaisille. Opiskelijamäärissä yleisesti kasvava ryhmä oli opiskelijat, joiden äidinkieli on muu kuin suomi. Tällaisia opiskelijoita oli noin 1000, joiden äidinkielenä oli yli 50 eri kieltä. Tehtyjen erityisen tuen päätösten määrän trendi on ollut kasvava jo useamman vuoden.

Tulevaisuuden koulutusalojen kehityksessä korostuu monialaisuus ja joustavuus. Tutkinnonperusteet on suunniteltu mahdollistamaan eri tutkintojen ja niiden osien yhdistämisen soveltavalla tavalla, mikä antaa opiskelijoille mahdollisuuden rakentaa oman osaamisensa monipuolisesti eri aloilta. Lisäksi koulutusaloittain tehtävä ennakointityö on avainasemassa, sillä se auttaa ennakoimaan tulevaisuuden työelämän tarpeita ja koulutuksen suuntaamista niihin.

Uuden henkilöstön rekrytoinnissa keskeistä on henkilöstön monikäyttöisyys ja rotaatio eli tehtäväkiertohalukkuus. On tärkeää selvittää, onko henkilöstöllä halukkuutta toimia eri tehtävissä ja tarvittaessa rotaatiossa eri tulosalueiden ja tiimien välillä.

Opiskelijapalautejärjestelmän parantaminen on tärkeää opetuksen ja sen laadun jatkuvan kehittämisen kannalta. Kuntayhtymätasoinen ohjeistus palautteen keräämiselle ja käsittelylle on välttämätöntä. Tämä tarjoaa reaaliaikaista ja monipuolista tietoa opetuksen laadusta ja auttaa organisaatiota jatkuvassa kehitystyössä.

Neljän keskeisimmän kehittämiskohteen lisäksi oli asetettu myös seuraavat kehittämiskohteet toiminnallisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Näissä kaikissa toteutuivat myös keskeisimmät asiat.

KEHITTÄMISKOHDE	ARVIO TOTEUTUKSESTA	TILA
Oppiminen verkkoympäristössä	Toimintatapoja selkiytettiin ja käytössä on yhtenäinen pohja. Tavoitteena on, että 20 % opetuksessa tapahtuu verkossa ohjatusti.	
Yksilöllinen ohjaus ja erityinen tuki	HOKSit laaditaan yksilökohtaisesti. HOKS-herätteet tutoropettajille. Henkilöstölle HOKS-osaamiskartoitukset.	
Ammatillisten ja yhteisten aineiden integrointi ja työelämälähtöisyys	Tilanne on selvitetty ja todettu, ettei systemaattista integrointia laajamittaisesti toteuteta. Sisällöllinen integrointi -hankkeessa kehitetty YTO-opetuksessa käytettävää opetusmateriaalia.	
Opiskelijavalinta	Opiskelijavalintaa on kehitetty ja kokeiltu uusia toimintatapoja.	
Koulutusten yhteinen kehittäminen	Erikoisammattitutkintoihin koottu kahdeksan yhteistä isoa aihekokonaisuutta ja näiden alle 25 erilaajuista aihealuetta.	
Yrittäjyys ja yritystaitojen opiskelu	Yrittäjyys nostettu vahvemmin opintoihin. Huomioitu YTO-opinnoissa.	
Kestävä kehitys	Ammattilaisen kädenjälki-verkkokoulutukset. Tavoite ei toteutunut. Hanketöiden hyödyntäminen.	
Kaksoistutkinnot	Toteutusta kehitetty Kuopion kaupungin kanssa.	
Oppimisvalmiuksia tukevat OPVA-opinnot eli treenioinnot	OPVA-opintoja toteutettiin treenipajoissa laaja-alaisena treenipajana neljänä päivänä viikossa. Käytössä pajatoimintaa.	
Opiskeluhoolto	Opiskeluhoitosuunnitelma päivitetty. Opiskelurauha. Hyvinvointiryhmät.	

Muut kehittämiskohteet oppimispalvelujen toiminnassa.

Oppiminen verkkoympäristössä on vahvasti integroitu osaksi Savon ammattiopiston opetussuunnitelmaa. Uusien tutkinnonperusteiden myötä on laadittu verkko-oppimisen integraatiomateriaalia, joka mahdollistaa opettajille yhtenäisen ja laadukkaan verkkomateriaalin tuottamisen. Aloittavien opiskelijoiden yksilöllistä HOKS-ohjausta on tehostettu ja tutoropettajien työn tueksi on otettu käyttöön niin kutsutut HOKS-herätteet.

Ammatillisten ja yhteisten aineiden integrointimahdollisuuksia on kartoitettu systemaattisesti edistämään työelämälähtöistä opetusta. Sakky on edelleen vahvistanut yhteistä erikoisammattitutkintotarjontaa ja kehittänyt verkkomateriaalia valinnaisiin yrittäjyysopintoihin. Yhteistyössä Kuopion kaupungin kanssa on edistetty kaksoistutkinnon toteutusta, mikä tarjoaa opiskelijoille entistä monipuolisempia opiskeluvaihtoehtoja.

TULOSSA:

- Erinomaisen opetuksen ohjauksen ja laadun määritelmät, toimintatavat ja mallit

6.2.2 Varkauden lukio ja aikuislinja

Varkauden lukion toiminta perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön Savon koulutuskuntayhtymälle myöntämään lukiokoulutuksen järjestämislupaun (45/530/2008). Lukion opiskelijoiden aloituspaikkamäärä v. 2023 oli 96 ja lukio-opinnot aloitti 86 opiskelijaa.

Toiminnallisten tavoitteiden suurin onnistuminen oli lukion opiskelijamäärätavoitteen 235 ylittäminen 27 opiskelijalla, joka oli 262 opiskelijaa.

TAVOITE	ARVIO TAVOITTEEN SAAVUTTAMISESTA	TILA
Ensimmäisen ja toisen vuosikurssin uuden opetussuunnitelman ottaminen käyttöön	Lukion uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön kaikilla lukion vuosikursseilla.	
Opiskelijoiden itsearviointi	Itsearviointitaitoja on vahvistettu kurssipalautteiden vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Varsinainen itsearvioinnin kehittäminen ei ole toteutunut.	
Opiskelijoiden ja opettajien kohtaaminen tavoitteena avoin ja luottamuksellinen opiskelijoiden ja opettajien välinen suhde	Opiskelijoiden ja opettajien kohtaamista kehitettiin järjestämällä haastatteluja ryhmänohjaajilta opiskelijoille. Lisäksi järjestettiin ryhmäyttäviä tapahtumia ja luokkien puheenjohtajien tapaamisia. Varkauden kampukselle asetettiin yhteiset tavoitteet opiskelijoiden opiskeluympäristön ja terveydentilan kehittämiseksi kouluterveyskyselyjä hyödyntäen.	
Opiskelu- ja työrauha	Lukiossa otettiin käyttöön uusi järjestyssääntö, joka antaa opettajille työkaluja puuttua häiriötilanteisiin. Matkapuhelimen käyttöä oppitunneilla voidaan tarvittaessa rajoittaa, yhteistyötä opiskelijoiden huoltajien kanssa tiivistettiin ja opiskelurauha julistettiin elokuussa yhdessä Savon ammattiopiston opiskelijoiden kanssa.	

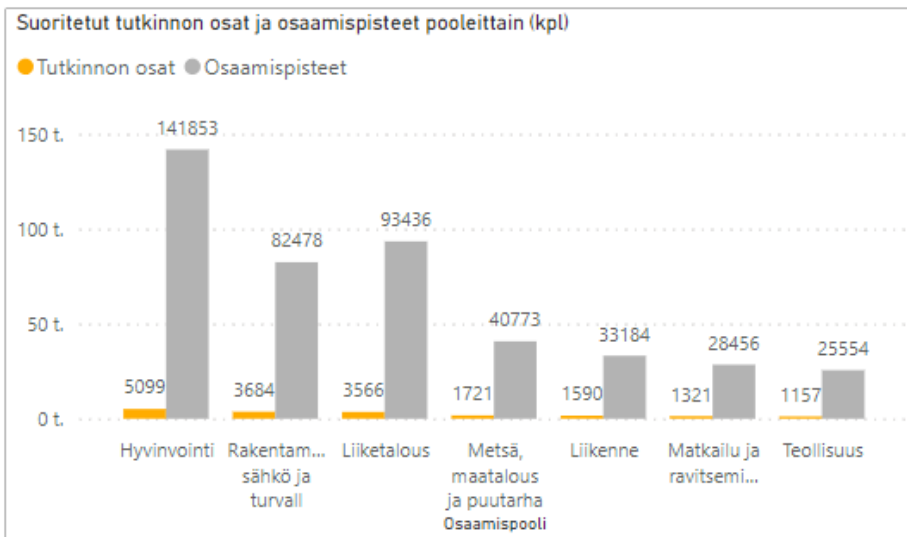
Tarkastuslautakunta näkee itsearvioinnin edelleen tärkeänä kehittämiskohteena.

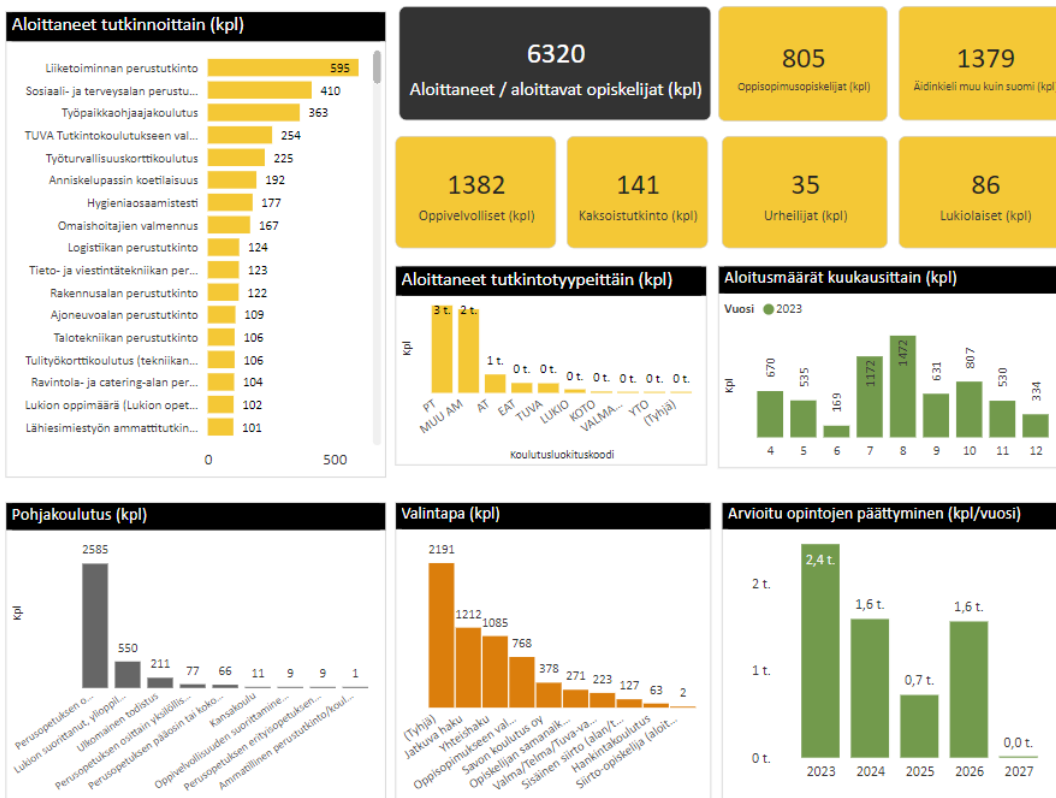
Kuva 13. Varkauden lukio. Lähde: Savon koulutuskuntayhtymän markkinointimateriaali

Oppimispalvelut tulosalueen tuloksia

Alla olevissa kuvissa on tietoja oppimispalveluiden toiminnallisista tuloksista.

Kuva 14. Suoritetut tutkinnot ja osaamispisteet pooleittain. Lähde: RapSa

Kuva 15. Tutkintojen määrät v. 2023. Lähde: RapSa

6.2.3. Yhteenveto oppimispalveluihin tehdyistä arviointikäynneistä

Arviointikäynneillä on tavattu ja keskusteltu opiskelijoiden, henkilöstön ja koulutuspäälliköiden kanssa. Koulutuspäälliköt ovat täyttäneet etukäteen tarkastuslautakunnalle vastualueitaan koskevat esitietolomakkeet. Tarkastuslautakunnan valmisteleman esitietolomakkeen kysymykset pohjautuvat valtuuston hyväksymään vuoden 2023 toiminta- ja taloussuunnitelmaan.

Matkailu- ja ravitsemisala, elintarvike (Kuopio)

Opetusta toteutetaan strategian mukaisesti kolmessa oppimisympäristössä. Työelämää palvelee joustavasti ja monipuolisesti koko Pohjois-Savon alueella. Opiskelijoille on laadittu palvelulupaukset, joita seurataan strategiassa mainittujen mittareiden mukaisesti.

Opiskelijoiden näkemyksen mukaan ohjaus työssäoppimispaikkoihin on sujunut hyvin ja opettajat ovat autaneet tarvittaessa. Ensimmäinen harjoittelu tehdään oppilaitoksen lounasravintolassa. Harjoittelun suorittamisessa haasteita ovat tuottaneet ohjaajavaihdokset. Kansainvälisyys tuodaan selkeästi esille muun muassa aterioiden kautta ja siihen kannustetaan. Kokemukset kansainvälisestä harjoittelusta ovat hyviä.

Työelämäjaksot koetaan toimiviksi. Opiskelijan valmiuksien arviointi on opettajan vastuulla. Yhteistyö työelämän kanssa sujuu hyvin. Kehittämistarpeena on arvioinnin merkityksen avaaminen työelämään. Työelämäjakson aikana käydään kolme kertaa työpaikalla ja ensimmäisellä käynnillä käydään läpi periaatteet työelämäjaksolle. Toinen käynti on välitarkastelu, jossa aloitetaan näytön suunnittelu. Prosessiin kuuluu näyttösuunnitelma, näyttö, arviointikeskustelu ja arviointipäätös. Yhteydenpito ja tapaamiset työpaikkaan voidaan toteuttaa perinteisesti myös etänä.

Työolobarometri (TOB) kyselyn tulokset käydään yhteisesti läpi vastualuekokouksessa, jonka pohjalta laaditaan kehittämissuunnitelma tulevalle vuodelle. Jokaiselle henkilöstön jäsenelle varataan työaika kouluttamiseen. Henkilöstön poissaoloihin reagoidaan Sirius-järjestelmän kautta ja Terveystalon kanssa yhteistyössä toimien, jotta henkilöstön työkyky säilyisi hyvänä.

KEHITTÄMISKOHDE:

Kehittämistarpeena on arvioinnin merkityksen avaaminen työelämään.

Kuva 16. Maratan työelämäpalautteesta. Lähde: RapSa

HOKS on laadittu heti opintojen alussa. Kaksoistutkinnon suorittajan HOKS on ollut helposti muokattavissa ja päivitettävissä. HOKS –keskustelut käydään joka tapauksessa kaksi kertaa vuodessa. Opiskelijoiden näkemys on, että päivittäminen opintojen aikana on helppoa ja joustavaa, HOKSiin voi vaikuttaa oma-aloitteisesti ja opettajat ohjaavat tarvittaessa. Ensimmäinen HOKS on tehty opintojen alkuvaiheessa ja päivittäminen on helppoa, osaamisen tunnistaminen ja hyväksiluvut ovat toimineet hyvin. Kaikki opiskelijat eivät välttämättä osaa hyödyntää HOKSia opintojensa suorittamisessa.

Kaksoistutkinnon suorittaminen opiskelumuotona sujuu. Kaksoistutkinnoista lukion ja ammattiopiston välillä voisi olla enemmän etukäteisinfoa peruskoulussa. YTO-jaksojen suorittamiseen tuntuisi olevan kehittämistarvetta integroimalla niitä. Ammatilliset aineet etenevät yleensä sopivaa tahtia ja opiskelijat pystyvät omaksumaan opitun.

Opettajat antavat palautetta työstä hetimiten ja harjoittelujakson jälkeen ja keskustelu opettajien kanssa sujuu. Ammattiopiston puolella palaute on enemmänkin suullista. Opintosuoritukset päivittyvät opintokorttiin ja ne ovat hyvin ajan tasalla. Valinnaisissa opinnoissa yrittäjyysjakso on usein suosituin tai suosituimpien joukossa. Työelämäjaksojen jälkeen kerätään kirjallinen palaute. Laatuvaastaava vastaa palautteiden kokoomisesta ja esittelystä opettajille. Palautteet käsitellään kehityskokouksessa. Palautteiden käsittelemisessä opiskelijoiden kanssa on kehittämistarvetta.

Opiskelijat ymmärtävät kestäväen kehityksen merkityksen ja toimivat periaatteiden mukaisesti. Työpaikoilla ei välttämättä kierrätetä ja se tuntuu opiskelijoista oudolle.

Henkilöstömuutoksia on ollut ja niitä on tulossa lähiaikoina lähinnä eläköitymisten takia. Opetuksessa pyritään uudistumaan, kehittymään ja opettamaan ajankohtaista tietoa. Yritysten tarpeet alueella ovat johtaneet siihen, että yritysysteistyötä on käynnistetty prosessialan kanssa. Aikuisopiskelijat ovat yleensä kiinnostuneempia päivittämään HOKSia kuin perustutkinto-opiskelijat. Heille tehdään enemmän päivityksiä elämäntilanteen mukaan.

Opiskelijat eivät opintojen alkuvaiheessa tiedosta opintoalansa yhteiskunnallista merkitystä. Opintoalalla toimitilat koetaan hyväksi ja toimiviksi.

Käytännön toiminnassa TUVAAa pitäisi tuoda aloille tukemaan opiskelijoita. Opiskelijoiden pahoinvointi näkyy tuen tarpeena. Ensi vuonna pt-opiskelijat aloittavat kuukauden ennen jatkuvan haun opiskelijoita, mikä rauhoittaa hieman syksyn kiirettä ja intensiteettiä. Uusi toimintamalli on suunnitteilla tukea tarvitsevien opiskelijoiden tueksi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma on tehty ja jalkautettu henkilöstölle käsittelemällä sitä tiimeissä. Riskit on tunnistettu ja kirjattu ohjeistuksen mukaisesti. Tulevaisuuteen on varauduttu muun muassa kehittämällä uusia koulutusmuotoja kuten esimerkiksi TahkoCampus ja maahanmuuttajakoulutukset.

Kehityskohteita:

- Ylialaisuuden lisääminen
- YTO-opintojen järjestäminen
- Palauteprosessin tarkastelu – yhtenäinen käytäntö

Kuva 17. Lähde: Savon koulutuskuntayhtymän markkinointimateriaali. Tarkastuslautakunta pääsi kokemaan käytännössä opintoalan opetusta ruokailumalla opiskelijoiden kanssa. Opiskelijat esittelivät tarjoiltavat ruuat ja heidän kanssaan käytiin ruokailun yhteydessä keskustelua opinnoista. Tilaisuus oli erittäin onnistunut.

Olipa hyvävee 😊

Vastualueen osalta tulosalueeseen nähden sitova tilikauden tavoite oli alijäämää 0,316 milj. euroa. Tilikauden toteutunut alijäämä oli 0,252 milj. euroa, mikä on noin 63 692 euroa parempi kuin talousarviossa ennakotiin.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama
Toimintatuotot	3 228 800	3 627 989	-399 189
Toimintakulut	-3 480 039	-3 815 697	335 658
Toimintakate	-251 239	-63 522	-63 531
Vuosikate	-251 239	-187 708	-63 522
Tilikauden tulos	-315 679	-187 717	-63 692
Tilikauden ali-/ylijäämä	-315 679	-251 987	- 63 692

Taulukko 11. Lähde: TANE

Teollisuus (Kuopio)

Koulutuskuntayhtymän hallituksen ja koulutuspäälliköiden vastaukset teollisuuden pooliin liittyviin huomioihin sisältyy vuoden 2022 arviointikertomuksen osalta hallituksen vastineeseen, joka perustuu tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksen suositukseen.

Perustehtävän toteuttamisen kannalta kaiken tekemisen keskiössä on nuorten ja aikuisten osaamisen lisääminen, alueen työelämän osaamistarpeisiin vastaaminen sekä alueen työelämän kehittäminen. Toiminta näkyy paitsi oman henkilöstön lisäkoulutuksessa, uuden henkilöstön rekrytoinneissa sekä kone- ja laitehankinnoissa. Opiskelijoita kannustetaan opiskelijavaihtoon sekä kansainväliseen harjoitteluun eurooppalaisessa verkostossa ja henkilöstöä henkilöstövaihtoon. Kone- ja tuotantotekniikassa toimii useita NY-yrityksiä. Kaikessa toiminnassa pyritään avoimeen, läpinäkyvään ja luottamukselliseen toimintaan.

Kestävä kehitys on osa toimintaa ja uudet tilat ovat hyvä esimerkki siitä. Myös kone- ja laite- sekä materiaali- ja raaka-ainehankinnoissa kestävä tulevaisuus otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon.

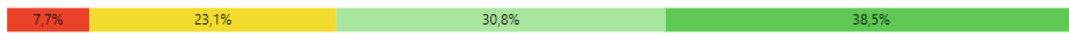
Opiskelijoiden näkemyksen mukaan yhteistyö opettajien kanssa on toimivaa. HOKS-prosessi on sujunut hyvin ja yksilöllisesti kuten myös yhteydenpito Wilman kautta. Opintosuoritusten merkinnässä ja opintosuoritusten palautuksissa on ollut viivettä, mikä vaikuttaa opintososiaalisiin etuihin. Kännykän käyttö lähijakson tunneilla aiheuttaa joskus häiriöitä. Opiskelijoiden näkemyksen mukaan opiskelijaterveydenhuolto toimii hyvin.

Opiskelijat toivoivat opettajilta enemmän ohjausta työelämäjaksoihin, opettajat kuitenkin kertoivat paikkojen valinnasta. Kuopion alueella on tarjolla työssäoppimispaikkoja, joihin mennä. Opiskelijat suoriutuivat työelämäjaksoista hyvin. Työpaikalla on ollut hyvä opastus työkavereiden puolelta. Toisaalta teollisuuden eri aloilla työssäoppimispaikkojen saamisessa on myös haasteita johtuen monista syistä kuten esimerkiksi suhdanteista, työpaikan oman tuotannon häiriintymisestä sekä opiskelijan aiheuttaman mahdollisen laiterikkoriskin olemassaolosta.

1. Sain riittävästi ennako-ohjausta ennen työpaikalla järjestettävää koulutusta

2. Minut perehdytettiin työyhteisöön ja työtehtäviin

3. Sain tehdä asetettujen tavoitteiden mukaisia työtehtäviä

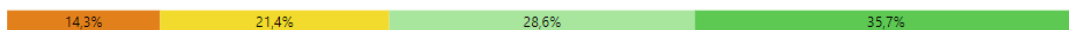
4. Sain opettajalta riittävästi ohjausta ja palautetta jakson aikana

5. Sain työpaikkaohjaajalta riittävästi ohjausta ja palautetta jakson aikana

6. Olen kokonaisuutena tyytyväinen jakson toteutumiseen

7. Voisin suositella tätä työpaikkaa opiskelukaverilleni

Kuva 18. Prosessin työelämäpalautteesta. Lähde: RapSa

Palautetta kerätään ja ne käydään läpi yhdessä opettajien kanssa. Palautteiden perusteella pyritään parantamaan toimintaa. Teollisuuspuolen laatuvaastaava kokoaa palautteet.

Aikuiskoulutuksia on ollut vähemmän viime vuosina. Kiinnostus koulutukseen katkesi koronapandemian vuoksi. Alan vetovoimaisuutta yritetään kasvattaa mielikuvaa muuttamalla ja tekemällä markkinointiyhteistyötä. Hankkeilla pyritään vaikuttamaan teollisuuden alan houkuttelevuuteen.

Työnantajat haluavat pitkiä työssäoppimisjaksoja, jotta opiskelijat saadaan työpaikalla kunnolla perehdytettyä ja heidän osaamisestaan saadaan oikeiden töiden kautta työpanosta.

Tulevaisuus tuo haasteita, koska eläköityvän opetushenkilöstön tilalle on yhä vaikeampaa löytää uusia tekijöitä, joilla on riittävä substanssiosaaminen, soveltuva koulutus, englannin kielen taito sekä pedagoginen pätevyys.

Uudet toimitilat, joiden suunnitteluun henkilökunta sai osallistua, on koettu toimiviksi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelma on tehty ja luovutettu rehtorille. Valvontaa tehdään jatkuvasti ja siitä raportoidaan rehtorille vuosittain. Taloudelliset-, terveydelliset ja turvallisuusriskit on kartoitettu ja arvioitu. Terveystiloihin ja taloudellisiin riskeihin on varauduttu konesuojauksilla, työturvallisuuskoulutuksilla ja muun muassa kemikaaliohjeilla. Väkivalta- ja tulipalo tai muuhun fyysisen vaaranriskiin on varauduttu poistumis- ja sisällä suojautumisharjoituksilla. Henkilöstö ja opiskelijat tekevät turvallisuuskävelyt vuosittain ja henkilöstö tekee myös turvallisuustentin. Taloudellinen riski on hankalin hallittava markkinoiden huonon ennustettavuuden vuoksi.

Kehityskohteita:

- Opintosuoritusten merkintä ajallaan
- Moodle-kurssien suhteen ehdoton aikaraja, milloin tehty kurssi viimeistään on tarkastettava.
- Verkko-opiskelu ja verkko-oppimisen kehittäminen, tukeminen (Moodle, teams) ja tekoäly tulevaisuudessa.

Vastuualueen osalta tulosalueeseen nähden sitova tilikauden tavoite oli alijäämä 0,705 milj. euroa. Tilikauden toteutunut alijäämä oli 0,908 milj. euroa, mikä on noin 0,202milj. euroa huonompi kuin talousarviossa ennakoitiin.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama
Toimintatuotot	3 511 276	3 443 100	68 176
Toimintakulut	-3 916 805	-4 080 407	163 602
Toimintakate	-405 529	-637 307	231 778
Vuosikate	-405 529	-637 331	231 803
Tilikauden tulos	-705 341	-907 673	202 333
Tilikauden ylijäämä	-705 341	-907 673	202 333

Taulukko 12. Teollisuus, Kuopio. Lähde: TANE

Kuva 19. Lähde: Savon koulutuskuntayhtymän markkinointimateriaali

Kuva 20. Lähde: Savon koulutuskuntayhtymän markkinointimateriaali

Liikenne, autoala/logistiikka

Autoalan toimipisteet sijaitsevat Kuopion Savilahdessa ja Varkaudessa. Logistiikan koulutusala toimii Kolmisopessa ja Varkaudessa. Autoalalla ja logistiikalla on tiivis yhteistyö alueen yrityselämän kanssa. Yhteistyö pohjautuu muun muassa alojen työelämäfoorumien kokoontumisiin sekä jatkuvaan yhteydenpitoon yrityksiin työelämässä oppimista ohjaavien opettajien välityksellä. Nämä ohjaavat aloja ennakoimaan ja reagoimaan muuttuviin työelämän tarpeisiin.

Logistiikalla on pitkään ollut työvoimapula, johon on pyritty vastaamaan esimerkiksi koulutuksen volyymejä lisäämällä ja tarjoamalla opiskelijoille yksilöllisiä opintopolkuja oman työllistymisen varmistamiseksi. Logistiikalla on järjestetty niin sanottu Rekrymiitti, jossa kuljetusalan yritykset markkinoivat omaa alaansa ja yritystä opiskelijoille. Tapahtuma oli suosittu ja yrityksiltä tuli toive jatkaa tällaista toimintaa.

Verkkoympäristöjen kehittämiseen on panostettu muun muassa sisäisellä kehittämisrahalla, jolla on rakennettu uusien tutkinnon perusteiden mukaista Moodle-oppimisympäristöä. Logistiikalla on valmisteltu kattava verkkomateriaali palvelulogistiikan at-tutkinnon suorittajille. Lisäksi autoalalla on otettu käyttöön uusi verkko-oppimisympäristö, joka mahdollistaa myös itsenäistä opiskelua verkossa.

Autoala ja logistiikka tarjoavat nykyaikaiset ja turvalliset sekä terveelliset oppimisympäristöt. Henkilöstö on ammattitaitoista ja saatu opiskelijapalaute on hyvää. Logistiikan harjoitusalue Kolmisopessa on kuitenkin liian pieni tarpeisiin ja opiskelijamääriin suhteutettuna, mikä lisää vahinkoriskejä.

Opetusvälineistö kuten esimerkiksi ajosimulaattorit ovat nykyaikaisia ja toimivat erinomaisena niin sanottuna ”kylmäharjoittelu” oppimisympäristönä.

Autoala on osa eurooppalaista Automobility-verkostoa, joka tarjoaa opiskelijoillemme erinomaisia mahdollisuuksia opiskelijavaihtoon verkostoon kuuluvissa kumppanikouluissa ja heidän yhteistyöyrityksissään. Myös logistiikalla on toimivat kansainväliset verkostot, esimerkiksi Tanskassa Odensessa, missä useat Savon ammattiopiston opiskelijat ovat suorittaneet Tanskan järjestelmän mukaiset viralliset trukin ajokortit.

Opiskelijoiden näkemyksen mukaan työturvallisuuteen liittyvät asiat kerrotaan hyvin opintojen alussa ja niistä muistutellaan koko opintojen ajan. Koulussa kiinnitetään heidän mukaansa enemmän huomiota työturvallisuuteen kuin työpaikoilla. Opintojen myötä työharjoittelussa tunnustetaan työturvallisuuteen liittyviä asioita ja niistä keskustellaan myös työpaikan työntekijöiden kanssa. Opinnoissa on opetettu myös varaston siisteyden tärkeyttä.

HOKSien päivitys on toimivaa ja ne tehdään kaikille. Lisätutkinto-opiskelijat eivät omasta mielestään tarvitsisi käytännössä HOKSia, mutta sellainen tehdään joka tapauksessa.

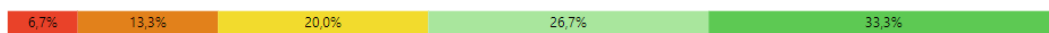
Työssäoppimisjaksoille on päässyt helposti joko itse työpaikan hankkimalla tai koulun kautta. Käytännössä kaikki löytävät paikkansa ja työpaikoille otetaan mielellään harjoitteluun. Työelämäjakson jälkeen on päässyt myös kesätöihin ja palkkatöihinkin koulun ohella. Osalla opiskelijoista on suuria oppimisen ja elämänhallinnan haasteita, jonka vuoksi työelämässä oppimisen edellytykset ovat rajalliset.

Työpaikkaohjaajat sekä jatkuvasti työpaikalla ohjaamista tekevät opettajat arvioivat laatua. Yksi laadun mittari on suoritettut näytöt, jossa opiskelijan osaaminen arvioidaan.

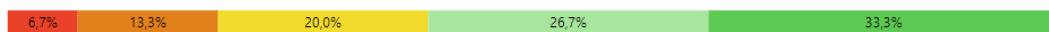
1. Sain riittävästi ennako-ohjausta ennen työpaikalla järjestettävää koulutusta

2. Minut perehdytettiin työyhteisöön ja työtehtäviin

3. Sain tehdä asetettujen tavoitteiden mukaisia työtehtäviä

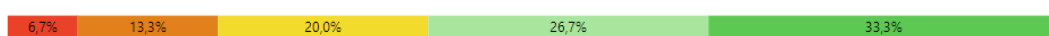
4. Sain opettajalta riittävästi ohjausta ja palautetta jakson aikana

5. Sain työpaikkaohjaajalta riittävästi ohjausta ja palautetta jakson aikana

6. Olen kokonaisuutena tyytyväinen jakson toteutumiseen

7. Voisin suositella tätä työpaikkaa opiskelukaverilleni

Kuva 21. Auto- ja logistiikka-alan työelämäpalautteesta. Lähde: RapSa

Palautteet kysytään YTO-kurssin jälkeen useammin kuin ammatilliselta puolelta, jossa palautetta kerätään vähemmän. Palautteen antamiseen suhtaudutaan myönteisesti. Palautteita on käsitelty millä on ollut vaikutusta esimerkiksi opetuksen laatuun. Opiskelijat kokevat saavansa koulusta ajantasaista tietoa.

Oppimisympäristönä Kolmisoppi koetaan huonompana verrattuna Savilahden uuteen kampukseen. Esimerkiksi ilmanvaihto ei ole riittävä, eivätkä tilat ole suunniteltu kouluksi. Osalle opiskelijoista ruokailun hinta on korkeampi kuin Savilahdessa. Yleisesti opiskelijat kokevat ruokailun eriarvoisena hinnaltaan ja laadultaan eikä muilla toimipisteillä tarjolla olevaa maksutonta aamupuuroa ole saatavilla.

Opiskelijoiden tilanne huolestuttaa välillä, mutta yleisesti otettuna tilanne on kunnossa – yllätyksiä tulee, mutta tukityökaluja tilanteen korjaamiseen on olemassa.

Riskienarviointi on säännöllistä ja dokumentoitua toimintaa ja valvontaa tehdään. Lieviä työtapaturmia on tapahtunut, joista on tehty läheltä piti -ilmoitukset ja asianmukaiset tapaturmailmoitukset.

Pienessä toimipisteessä huomioidaan toinen toisensa ja tervehditään.

Vastuualueen osalta tulosalueeseen nähden sitova tilikauden tavoite oli alijäämää 0,843 milj. euroa. Toteuman ollessa alijäämää 0,965 milj. euroa, mikä on noin 0,122 milj. euroa huonompi kuin talousarviossa ennakoitiin.

Kuva 22. Lähde: Savon koulutuskuntayhtymän markkinointimateriaali

	Tavoite	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama
Toimintatuotot	5 903 379	6 358 909	-455 530
Toimintakulut	-6 398 933	-6 973 518	574 584
Toimintakate	-495 554	-614 609	119 055
Vuosikate	-495 554	-614 614	119 059
Tilikauden tulos	-843 309	-965 187	121 878
Tilikauden alijäämä	-843 309	-965 187	121 878

Taulukko 13. Lähde: TANE

Kooste oppimispalvelujen arviointikäynneistä:

- Opinnot sujuvat ja työelämäjaksot toimivat
- Opintasuoritusmerkintöjen ajantasaisuus – vaikuttaa opiskelijan etuuksiin, esim. opintorahaan.
- Palautejärjestelmän yhtenäistäminen
- Huoli ammattitaitoisen henkilöstön saamisesta tulevaisuudessa
- Palautteet ja laatutoiminta ovat selkeä kehittämiskohde

Oppimispalveluissa todetaan, että tietoa kerätään niin paljon ja niin monille tahoille, että osaa siitä ei pystytä parhaalla mahdollisella tavalla hyödyntämään. Laatuvaastavat tai koulutuspäälliköt käyvät aloilla saadut palautteet läpi henkilöstön kanssa. Tutor–opettaja tai laatuvaastava käy palautteet läpi opiskelijoiden kanssa.

Palautteen kerääminen

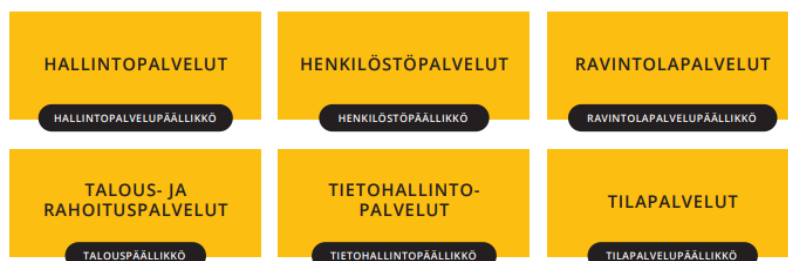
KOULUTUS	KYSELY	TOIMINTA	TULOKSET
Ammatillinen koulutus	Amis-aloituskysely, toteutus kerran	OPH:n Arvo-palautejärjestelmä lähettää n. 30 vrk HOKSin ensikertaisen hyväksymisen jälkeen.	RapSa
	Forms-kyselyt, toteutus usein	Alojen/ytöjen opettajat lähettävät opiskelijoille opintototeutuksien jälkeen. Erilaisia muokattuja kyselyjä ja toimintatapoja.	Tulokset ovat itsellään ja niitä toimitetaan alan koulutuspäällikölle
	Työelämässä oppimisen kysely, toteutus teo-jaksojen päättyessä	Sakkyn oma palautekysely. Kysytään muutamalla kysymyksellä opiskelijalta, miten mm. Teo-ohjaus ym. sujui.	RapSa
	Erinomaisen opetuksen ja ohjauksen kysely, toteutus pari kertaa vuodessa.	Sakkyn oma palautekysely. Kysytään muutamalla kysymyksellä opiskelijalta, miten kokee opetuksen ja ohjauksen	RapSa
	Kouluterveyskysely, toteutus kahden vuoden välein.	PT:n 1. ja 2 vuoden opiskelijat (alle 21-vuotiaat)	THL
	Amis-päätökysely, toteutus kerran	OPH:n Arvo-palautejärjestelmä lähettää. Tulee opiskelijalle, kun opintojen tavoite on merkitty saavutetuksi.	RapSa
Lukio	Toteutus kerran lukuvuodessa	tulo- ykköset, olo- kakkoset ja lähtö- kolmoset	
	Toteutus jaksoittain	Modulikohtaiset kyselyt opettajille, minimi kaksi kertaa lukuvuodessa / opettaja	
	Toteutus kahden vuoden välein	Kouluterveyskysely	THL
	Toteutus kahden vuoden välein	TEA-viisari	THL

Taulukko 14. Savon ammattiopistossa ja Varkauden lukiossa käytössä olevat palautejärjestelmät.

HUOMIO 3:

Opiskelijapalautetta kerättiin valtakunnallisilla AMIS aloitus- ja päätökyselyillä. Tältä osin vastausprosentteissa olisi vielä toivomisen varaa, kun esimerkiksi päätökyselyyn vastasi reilut 50 % valmistuvista. Palautteet ovat olleet keskimäärin hyviä.

6.3. Tukipalvelut

Kuva 23. Tukipalvelujen tulosalueen osaamispoolit

Tukipalveluiden toiminnassa korostui alkuvuoden 2023 aikana muun muassa Savilahden kampuksen loppuunsaattaminen ja Toivalan hallin vastaanottovaiheen tehtävät. Presidentinkadun entiset oppilaitosrakennukset purettiin ja kaupungin kanssa saatettiin loppuun maanvaihotosopimus.

Kuntayhtymätasoiset ennakointi- ja laatutyötiimit aloittivat toimintansa vuoden aikana. Tulevaisuustyöpajojen perusteella laadittiin toimintaympäristöanalyysi ja ennakointikatsaus 2023. Toimintamallista laadittiin toimintakuvaus. Koulutusalojen ennakointiryhmä kokoontui säännöllisesti ja alakohtaisissa ennakointikeskusteluissa pyrittiin tunnistamaan erilaiset toimintaympäristön muutokset ja muuttuvat osaamistarpeet, joiden perusteella muutoksiin vastataan.

Tietojohtamista kehitettiin vuoden 2023 aikana ja raportit julkaistaan RapSa -raportointijärjestelmässä. Valmisteltu tulokortin liittämistä osaksi RapSa -raportointipalvelua. Laadunhallintajärjestelmien ulkoisen arvioinnin perusteella päätettiin ottaa käyttöön EFQM-laadunhallintajärjestelmä.

Taitaja 2024 -tapahtuma järjestetään Kuopiossa. Valmistelut aloitettiin vuoden 2023 alussa kun seitsemän hengen kokopäivätoiminen taitajatoimisto aloitti työnsä. Loppuvuodesta joukko lisääntyi vielä muutamalla ammattilaisella. Viestintää varten avattiin Taitaja2024.fi -verkkosivut. Tapahtumaan odotetaan viittäkymmentätuhatta kävijää.

Tavoitteena ollut sopimushallinnan ohjeistus on laadittu. Toimiakseen hyvin järjestelmä edellyttää kaikilta toimijoilta nopeaa ja reaaliaikaista toimintaa asiakirjojen käsittelyssä ja tallennuksessa.

Perehdyttämiseen on laadittu toimintaohjeet. Käytännössä vastuu perehdytyksestä on sekä perehtyjällä että perehdyttäjällä. Se vaatii vielä toiminnan ohjausta.

Raportointityökalun käyttöä on opastettu henkilöstölle. Raportoinnissa on päätettävä, kenelle raportteja tehdään ja missä laajuudessa, ettei käy niin, että raportteja tehdään, mutta niillä ei ole tarkoitustaan vastaavaa käyttöä.

Kuntayhtymän HR-järjestelmää lähdettiin uudistamaan, mutta käyttöönottoprosessia aloitettaessa todettiin järjestelmän soveltumattomuus tietojärjestelmiin. Tämän seurauksena käyttöönottoprojekti katsottiin tarkoituksenmukaiseksi keskeyttää tässä vaiheessa. Yhtymähallitus päätti huhtikuussa hyväksyä kuntayhtymän ja järjestelmätoimittajan välillä laaditun sopimuksen hankintasopimuksen purkamisesta.

Tukipalveluiden tulokortti	Tavoite	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama	Tila
Toimintatuotot (M€, ulk. ja sis.)	21,7	21,8	+0,1	
Tilakustannukset toimintatuotoista (%)	9,6	9,5	-0,1	
Asiakastyytyväisyys	3,8	4,0	+0,2	
Työolobarometri	3,8	4,0	+0,2	
Henkilöstön koulutus/htv (%)	1,0	2,3	+1,3	

Taulukko 15. Tukipalveluiden tulokortti.

Tulossa tai kehityskohteena:

- Sähköisen arkistoinnin kehittäminen jatkuu vielä muissa tietojärjestelmissä käsiteltävien tietojen osalta.
- Esihenkilöille suunnattu perehdytysmateriaali.
- Alakohtaiset ennakointikeskustelut jatkuvat alkuvuoden 2024.
- Vastuullisuusohjelman myötä ympäristöraportti muuttuu v 2024 vastuullisuusraportiksi.

Tukipalveluiden talousarvion toteutuminen

Tukipalveluiden vuoden 2023 alkuperäinen talousarvio oli laadittu niin, että talousarvioon oli budjetoitu toimintatuottoja 38,257 milj. euroa (tuottoihin sisältyy sisäisiä hallintopalveluja 8,1 milj. euroa). Toimintakuluja yhteisille palveluille oli budjetoitu talousarvioon 18,624 milj. euroa. Alempana olevassa taulukossa on tiedot talousarviomuutoksen jälkeen.

Toimintatuotot toteutuivat 0,473 milj. euroa yli talousarviomuutoksen tavoitteen, toteuman ollessa 35,356 milj. euroa. Toimintakulut olivat 0,484 milj. euroa yli talousarviomuutoksen tavoitteen, toteuman ollessa

20,152 milj. euroa. Toimintakatteeksi muodostui toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen 15,204 milj. euroa.

Tukipalveluiden tulosalueen osalta sitovuustaso yhtymähallitukseen nähden oli talousarviomuutoksen jälkeen ylijäämä 9,522 milj. euroa, toteuma oli ylijäämä 9,350 milj. euroa. Ylijäämä on 0,171 milj. euroa huonompi kuin talousarviossa ennakoitiin.

Tukipalvelujen osalta sitovuustaso yhtymähallitukseen nähden oli nettoinvestointien osalta 3,326 milj. euroa, talousarviomuutoksen jälkeen 5,444 milj. euroa ja nettoinvestointien toteuma oli 6,974 milj. euroa. **Toteuma on 1,530 milj. euroa yli asetetun sitovan tavoitteen.**

	Tavoite, talousarvio- muutoksen jälkeen	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama
Toimintatuotot, alkuperäinen tavoite 38 257 475	34 883 177	35 356 002	472 825
Toimintakulut, alkuperäinen tavoite -18 624 106	-19 667 344	-20 151 723	-484 380
Toimintakate, alkuperäinen tavoite 19 633 369	15 215 833	15 204 279	-11 554
Vuosikate, alkuperäinen tavoite -19 033 305	14 375 769	14 021 162	-354 607
Tilikauden tulos, alkuperäinen tavoite 13 839 034	9 151 948	8 974 726	-177 222
Tilikauden ylijäämä, alkuperäinen tavoite 14 208 724	9 521 638	9 350 216	-171 421

Taulukko 16. Ulkoiset ja sisäiset. Lähde: TANE

6.3.1. Yhteenveto tukipalveluihin tehdyistä arviointikäynneistä

Hallintopalvelut

Kuntayhtymän strategian käytännön toteuttamisessa hallintopalvelujen näkökulmasta pienilläkin toimenpiteillä on saatu paljon aikaiseksi, esimerkiksi kiinnittämällä huomiota tulosteiden ja kopioiden määrään. Niin ikään sähköisen allekirjoituksen lisääntyminen ja sähköisen arkiston käyttöönotto entisestään on vähentänyt tulosteiden määrää, samoin etätyö.

Koulutustarpeet kartoitetaan yhteisesti tulevan talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun yhteydessä sekä yksilötasolla vahvuus- ja tavoitekeskusteluissa (ent. kehityskeskustelut). Kuluneena vuonna osaamispoolin yhteisiä koulutuksia ovat olleet ensiapukoulutus (8 tuntia) ja Teams-koulutus. Koulutusideoita voisi tulla enemmänkin työntekijöiden toiveista.

Poolin henkilöstömäärän mitoitus on tällä hetkellä kohdillaan. Tukipalvelujen osaamispoolien kesken yhteistyö sujuu hyvin. Erityisesti yhteistyötä tehdään henkilöstöpalvelujen sekä talous- ja rahoituspalvelujen kanssa muun muassa viranhaltijapäätösten valmisteluun liittyvissä asioissa.

Riskinä nähdään ohjelmistojen toiminta. Omalta osaltaan uuden strategian jalkauttaminen koetaan riskinä, jos jalkauttamisprosessissa ei onnistuta.

Kehityskohteita:

- Mobiiliopiskelijakortti
- Selkeät etätyön pelisäännöt
- Perehdytykseen tulee panostaa nykyistä enemmän
- Todistusten sähköinen allekirjoitus

Hallintopalveluiden poolin talousarvion toteutuminen

Hallintopalveluiden poolin osalta sitovuustaso tulosalueeseen nähden on talousarviomuutoksen jälkeen alijäämää -0,022 milj. euroa, toteuma on ylijäämää 0,055 milj. euroa. Ylijäämä on 0,055 milj. euroa parempi - kuin talousarviossa ennakoitiin.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama
Toimintatuotot	733 938	747 119	-13 181
Toimintakulut	-733 938	-692 435	-41 503
Toimintakate	0	54 684	-54 682
Vuosikate	0	54 683	-54 683
Tilikauden tulos	-21 667	54 662	-76 329
Tilikauden ylijäämä	-21 667	54 662	-76 329

Taulukko 17. Lähde: TANE

Tietohallintopalvelu

Muuttuvaan toimintaympäristöön varaudutaan seuraamalla ajantasaisesti ympäristön muutosta. Tietotekniset laitteet hankitaan vastuullisesti. Tietohallinnossa testataan paikasta ja ajasta riippumattomia ympäristöjä opiskeluun ja otetaan aktiivisesti osaa strategian mahdollistavaan hanketoimintaan.

Kuntayhtymän tavoitteiden toteutuksessa henkilöstön hyvinvointiin on panostettu muun muassa keskeytysten häiritsevyyttä vähentämällä. Tietohallinto on ollut auttamassa Savilahden kampuksen uudistamisen loppuun saattamisessa monin tavoin. Työyhteisöviestintään on tarjottu työkaluja. Tietohallinto on ollut mukana päivittämässä kuntayhtymän strategiaa työryhmissä ja kommentoiden. Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden teemat on otettu huomioon jo pitkään, kuten laitteiden pitkään elinkaaren tähtäämisellä.

Kehittämisen painopisteinä ovat olleet tietovaraston kehittäminen, ict-palveluiden kehittäminen, tieto- ja kyberturvallisuuden panostaminen.

Tietohallinnon roolina kuntayhtymän organisaatiossa on olla aktiivinen toimija laajalla rintamalla. Kehittämiseen annetaan sytykkeitä ja työkaluja nykyaikaiseen toimintaan ja tuetaan kestävän kehityksen linjauksia muun muassa vähentämällä turhaa liikkumistarvetta toimipisteiden välillä. Mahdollistetaan monipuolinen ajasta ja paikasta riippumaton mahdollisuus opiskeluun.

Ulkoisten toimijoiden tietoteknisen turvallisuuden seuranta ja oman palvelun testausta on tehty. Tietoturvaohjeiden noudattamista on myös testattu.

Tietohallinnossa tehdään yhteistyötä toisten oppilaitoksien kanssa ja apua tarjotaan puolin ja toisin.

Tietohallinnossa arvioidaan tulevaisuuden henkilöstötarvetta osaamisen ja koulutuksen kautta. Automatiikka lisäämällä on voitu usein hoitaa työt ilman henkilöstön määrän kasvattamista.

Toiminnasta kerätään palautetta kuntayhtymän normaalin palautekyselyn avulla, mutta palautetta saadaan myös suoraan palvelutilanteessa. Palaute on ollut erittäin positiivista ja toimintaa pidetään yleisesti korvaamattomana.

Tunnistetut riskit kohdentuvat pääasiassa tietoturvaan ja mahdollisiin hyökkäyksiin. Näistä keskustellaan ja toimintaa kehitetään niin, että riskien toteutumisten todennäköisyyttä pyritään pienentämään.

Tietohallintopalveluiden poolin talousarvion toteutuminen

Tietohallintopalveluiden poolin osalta sitovuustaso tulosalueeseen nähden on talousarviomuutoksen jälkeen tilikauden yli-/alijäämää 0 euroa, toteuma on ylijäämää 0,099 milj. euroa. Ylijäämä on 0,099 milj. euroa parempi, kuin talousarviossa ennakoitiin.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2023	Poikkeama
Toimintatuotot	1 635 138	1 646 857	-11 719
Toimintakulut	1 635 138	1 548 119	-87 019
Toimintakate	0	98 737	-98 737
Vuosikate	0	98 730	-98 730
Tilikauden tulos	0	98 730	-98 730
Tilikauden ylijäämä	0	98 730	-98 730

Taulukko 18. Lähde: TANE

Tarkastuslautakunnan näkemys on, että tietoturvallisuudesta ja ohjelmistojen päivityksistä huolehditaan Savon koulutuskuntayhtymässä hyvin.

7. Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät asiat ovat edenneet henkilöstösuunnitelman pohjalta. Henkilöstön työkyvyn tukeminen on ollut suunnitelmallista ja lakisääteiset toimet on huomioitu suunnitelman mukaan. Työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmissa on hyödynnetty TOB työolobarometri-kyselyn, työpaikkaselvityksien, vahvuus- ja tavoitekeskusteluiden ja muissa koulutusaloilla työyksiköissä nousseita asioita.

Henkilöstön määrä lisääntyi toimintavuoden aikana 39 päätoimisella henkilöllä ja 24 määräaikaisella henkilöllä. Määräaikaisille työsuhteille on perusteena pääsääntöisesti ollut työn luonne ja kelpoisuusehtojen täyttymättömyys sekä Taitaja2024 -tapahtuman tarpeet. Vakituinen palvelussuhde on noin 90 %:lla henkilöstöstä ja määräaikainen noin 10 %:lla. Jakauma on pysynyt lähes samana viimeiset kuusi vuotta. Vaihtelu on ollut noin kahden prosentin sisällä.

Kuntayhtymässä sovelletaan kolmea työehtosopimusta OVTES, KVTES ja TS. Sopimukseen liittyvät yleiskorotukset on toteutettu. OVTES:in paikallinen järjestelyvaraerä on kohdistettu perus- ja tehtäväkohtaisten palkkojen korotukseen ja työnvaativuudesta maksettavien summien tarkistukseen ja henkilöstön saatavuuden turvaamiseen. KVTES:n ja TS:n erät kohdennettiin palkkausepäkohtien korjaamiseen ja henkilöstön saatavuuden turvaamiseen.

Henkilöstöstä on eläköitynyt 33 henkilöä, mikä on 11 henkilöä enemmän kuin vuonna 2022. Osa-aika- tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä oli 22 henkilöä, mikä on kolme enemmän kuin vuonna 2022. Työkyvyttömyyseläkemaksut puolittuivat edellisvuodesta. Vuonna 2023 maksu oli 445 894 euroa ja vuonna 2022 maksu oli 791 870 euroa.

Uusia palvelussuhteita alkoi 103 kpl ja päättyi 50 kpl. Vuonna 2023 palvelussuhteita alkoi ja päättyi enemmän kuin vuonna 2023. Vuonna 2023 henkilöstön vaihtuvuus oli 13,2 % alkaneissa palvelussuhteissa ja päättyneissä 6,4 %.

Huomioita:

- Palkantarkistuksissa huomioitu henkilöstön saatavuuden turvaaminen.
- Kuntarekry-ohjelmisto käyttöön ja kirkastettu prosessin eri vaiheita ja toimijoita niissä. Tulossa seurantatietoa rekrytointien määrän onnistumisesta, jolla voidaan esim. tarkentaa hakukanaavia ja -toimenpiteitä.

Henkilöstön työhyvinvointi

Työssäjaksamisen sekä terveysturvallisuuden kannalta suurimmaksi haasteeksi muodostuivat Savilahden tilojen käyttöönotto sekä muiden kampusten toiminnan organisointi tilojen tehokkaan käytön kannalta sekä etätyöskentelyn tuomat muutokset. Etätyöohjeita valmisteltiin ja käyttöönotto vuoden 2024 puolella.

Sairauspoissaolot, vuosi	2020	2021	2022	2023
Kalenteripäivää/hvtv koko henkilöstö	13,0	12,4	12,1	12,8
Ennaltaehkäisevän hoidon kustannukset, eur	318 652	351 949	312 569	385 989
Sairaanhoidon kustannukset, eur	136 439	154 512	178 628	224 840
Työtapaturmat koko henkilöstö, kpl	7	3	3	3

Taulukko 19. Työterveyshuollon ilmoittamat sairauspoissaolot, sairaus- ja ennaltaehkäisevän sairaudenhoidon kustannukset

Strategiassa henkilöstölle on luvattu avointa, tasapuolista ja vuoropuhelua edistävää johtamista. Kokemusta ja toteumaa on vaikea arvioida, koska kokemus on subjektiivinen. Tavoite on pyritty saavuttamaan määrätietoisesti konkreettisten toimenpiteiden avulla.

Työsuojeluun ja työturvallisuuteen kuuluvien lakisääteisten toimien lisäksi käytössä on työyhteisösovittelu- menetelmä, jonka organisoivat tarvittaessa työsuojeluvaltuutettu esihenkilöiden kanssa. Työyhteisön kehittä- misessä työsuojeluvuorokaudella lisättiin henkilöstön työsuojelutietoisuutta. Henkilöstö nosti esille psykososiaalisen kuormituksen ja kognitiivisen ergonomian tärkeyden. Perehdytystä kehitettiin kolmiportaisella perehdytys- ohjelmalla.

Työhyvinvointiin liittyviä asioita on kehitetty kuntayhtymän strategisen kehittämistiimi OHO:n (Osaava, Hy- vinvoiva ja Osallistuva henkilöstö) avulla. Kehittämistiimissä kehitettiin työhyvinvointia lisääviä konkreettisia toimenpiteitä. Tiimin toiminnan voidaan sanoa olleen itsearvioivaa, koska se totesi työkykyjohtamisen mal- lissa uudistamistarpeen.

Työolobarometrin tulokset	2020	2021	2022	2023
Työnkehittävyys	3,65	3,70	3,82	3,87
Esihenkilötyö	3,71	3,82	3,99	3,96
Ergonomia	3,72	3,74	4,17	3,67
Optimaalinen kuormitus	3,37	3,37	3,66	3,67
Työkyky	4,01	4,01	4,13	4,18
Tiedonkulku ja vuorovaikutus	3,37	4,46	3,58	3,71
TOB vastaajat, kpl ja vastaus-%	557 / 76 %	573 / 76 %	614 / 80 %	567 / 71 %

Taulukko 20. Työolobarometrin tulokset.

Työolobarometrin tuloksista voidaan tehdä suhteellisen luotettavia johtopäätöksiä kuntayhtymän työoloista, koska vastausprosentti on ollut yli 70 joka vuosi. Henkilöstökertomuksessa todetaan muutamat muutokset, joita on tehty aiempiin vuosiin tarkentamalla kysymyksiä. Kyselyn väittämiä on tarkennettu perehdytyksen ja ergonomian osalta vuoden 2023 kyselyissä.

Osaamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämiseen perustettiin Osaamisen kehittämisen työryhmä. Osaamisen johtamisen tavoit- teena on yhdistää työntekijöiden osaaminen ja organisaation osaaminen ja tavoitteet. Strategiatyössä hyö- dynnettiin kyvykkyyden käsitettä, jolla tarkoitetaan mitä ja millä organisaatio toteuttaa palvelut ja saavuttaa tavoitteet. Toteuttamisessa tarvitaan kolmen osatekijän yhdistelmää:

- osaaminen ja henkilöstö
- toimintamallit ja prosessit
- tieto ja tietojärjestelmät

Osaamista kehitetään työn vaatimuksista nousevien osaamistarpeiden mukaan. Esihenkilöitä koulutettiin esi- henkilötyössä valmennuskoulutuksella. Tavoitteena oli luoda ennakoinnin toimintamalli, joka otettiin käyt- töön vuonna 2023 ja siihen laadittiin prosessikuvaus. Tavoitteena on tunnistaa ns. heikot signaalit. Työ aloi- tettiin ennakoitavuuksilla ja loppuvuodesta käynnistettiin alakohtaiset ennakoitavuuksikeskustelut. Näiden avulla pyritään tunnistamaan kyseiseen alaan vahvimmin vaikuttavat toimintaympäristön muutokset ja työ- elämän muuttuvat osaamistarpeet, joihin laaditaan konkreettiset suunnitelmat toimenpiteistä ja osaamisen kehittämissuunnitelmat.

Osaamisen kehittämisen tukena ja vertaistukena toimivat mentorit, joita ovat HOKS-, työelämä, digimentorit ja uutena maahanmuuttajamentorit. Ajankohtaisiin asioihin liittyviä koulutuksia järjestettiin noin kaksi kertaa kuukaudessa Askelmerkki-henkilöstökoulutuksina. Henkilöstökoulutuksensuunnitelma päivitettiin tuleville vuosille. Opetus- ja ohjaushenkilöstölle järjestettiin koulutusta digiosaamiseen ja verkko-oppimiseen käytet- tävistä välineistä ja sovelluksista. Tarkastuslautakunta pitää tätä erittäin hyvänä, koska opiskelijoilta saadussa palautteessa toivottiin mahdollisimman ajantasaista opetusmateriaalia ja -aineistoa.

8. Opiskelijat

Osaamispooleissa vieraillessaan tarkastuslautakunta keskusteli opiskelijoiden kanssa monipuolisesti ajan-kohtaisista ja opiskelijoille merkityksellisistä opiskeluarkeen vaikuttavista asioista. Keskusteluissa kävi ilmi, että opintosuoritusten kirjaamisessa opintorekisteriin on ollut viiveitä. Ajoittain merkinnät ovat olleet niin myöhässä, että Kansaneläkelaitos (Kela) on katsonut, että opinnot eivät ole edenneet riittävästi suhteessa sosiaaliturvan maksamisen ehtoihin ja opiskelijat ovat joutuneet selvittämään asiaa Kelan ja vastuuopettajan kanssa, jotta sosiaaliturvan maksu ei keskeydy.

Opiskelijoille tärkeintä on mahdollisuus osallistua omien opintojensa suunnitteluun HOKSin eli henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laadinnassa. HOKSin avulla opiskelijan opintojen etenemistä tulee seurata ja päivittää säännöllisesti. Opetus- ja ohjaushenkilöstön henkilökohtaistamisosaamista kehitettiin koulutuksilla. Tarkastuslautakunta keskusteli HOKS:ista myös opiskelijoiden kanssa arviointikäynneillä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan opiskelijat kokevat pääsääntöisesti HOKS-käytäntöjen toimivan hyvin ja tukevan opintojen etenemistä.

HOKS-prosessi toimii ja se tukee opintojen etenemistä.

Arviointikäyntien perusteella kuntayhtymässä ei ole käytössä yhtenäistä toimintamallia opiskelijapalautteiden keräämiseen ja käsittelyyn. Erityisesti opintojaksopalautteiden suhteen käytännöt vaikuttavat olevan epäselviä, epäyhtenäisiä ja hajanaisia. Lisäksi arviointikäynneillä tuli ilmi, että osa verkkokursseista on hajanaisia ja sisältävät mahdollisesti vanhentunutta tietoa.

Opiskelijoiden kiinnostus tutoropiskelijana toimimiseen kasvoi jonkin verran ja heitä koulutettiin tehtäviinsä sekä yhteisesti että alakohtaisesti.

Opiskelijoiden vaikutusmahdollisuudet : 2022

	Savon Ammattiopisto	Koko maa
Opiskelijoiden vaikutusmahdollisuudet	66	60
Järjestyssääntöjen laatiminen	94Toteutuu hyvin	38Toteutuu vaihtelevasti
Opetussuunnitelman laatiminen ja päivittäminen	0Ei	15Paljon kehitettävää
Oppilaitoksen toiminnan arviointi	80Toteutuu hyvin	83Toteutuu hyvin
Ruokailujärjestelyjen suunnittelu, toteuttaminen tai arviointi	76Toteutuu hyvin	64Toteutuu vaihtelevasti
Kiusaamisen ja väkivallan ehkäisy ja sovittelu	76Toteutuu hyvin	67Toteutuu vaihtelevasti
Yhteisöllisyyttä lisäävien toimintatapojen edistäminen	81Toteutuu hyvin	89Toteutuu hyvin
Tutkinnon toteutussuunnitelmien laatiminen ja päivittäminen	0Ei	15Paljon kehitettävää
Tupakoimattomuuden ja päihteettömyyden edistäminen	76Toteutuu hyvin	69Toteutuu vaihtelevasti
Ryhmyttämisen toimintatapojen suunnittelu	81Toteutuu hyvin	80Toteutuu hyvin
Opiskelijoiden hyvinvointia koskevien tulosten käsittely	99Toteutuu hyvin	75Toteutuu hyvin

Lähde: TEAviisari, THL

Opiskelijakunnan toiminta

Opiskelijoilla oli edustus kuntayhtymän keskeisissä toimielimissä kuten esimerkiksi opiskeluun soveltumattomuuteen ratkaisuja tekevässä toimielimessä eli SORA-toimielimessä ja opiskelijahuollon ohjausryhmässä sekä lukion opettajainkokouksissa. Kuntayhtymän johto ja Salkun hallitus tapasivat etiketti-illallisen merkeissä. Opiskelijakunta kävi vuoropuhelua HYMY-hankkeen tiimoilta ja taitajatoimiston kanssa keskusteltiin opiskelijakunnan roolista Taitaja2024 -kilpailuissa. Opiskelijakunta on käynyt keskustelua opiskelijoille tärkeistä teemoista myös Alavan seurakunnan sekä Kuopion kaupungin edustajien kanssa.

Opiskelijoiden edunvalvonnan kannalta on tärkeää, että opiskelijakunnalla on mahdollisuus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin. Avoin vuoropuhelu kuntayhtymän sekä tarvittaessa muiden toimijoiden kanssa on avainasemassa opiskelijoiden osallisuuden toteutumisen kannalta. Tarkastuslautakunta kannustaa jatkamaan myönteistä kehitystä opiskelijoiden osallisuuden osalta.

Avoimen vuoropuhelun kehittämistä opiskelijoiden kanssa kannattaa jatkaa.

Kampuksilla toteutettiin kysely Hyvinvointivirtaa-tapahtumassa. Kyselyyn vastasi 259 pääosin ensimmäisen vuoden opiskelijaa. Tulosten mukaan suurin osa vastaajista kokee pystyvänsä vaikuttamaan ja osallistumaan oppilaitoksen asioihin. Positiivista on myös se, että vastaajat kokevat saavansa yhdenvertaista ja tasa-arvoista kohtelua.

Opiskelijapalautetta kerättiin valtakunnallisilla AMIS aloitus- ja päättökyselyillä. Päättökyselyyn vastasi vain hieman yli 50 % valmistuvista. Kyselyn tulokset olivat keskimäärin hyviä ja on hienoa, että kysymykseen siitä, suositteletko oppilaitosta asteikolla 0–10 keskiarvoksi saatiin 8,4. Tarkastuslautakunnan mielestä keinoja vastausprosentin nostamiseen kannattaa miettiä.

Keinoja valtakunnallisiin AMIS aloitus- ja päättökyselyjen vastausprosentin nostamiseen kannattaa miettiä.

9. Vuoden 2022 arviointikertomuksessa tehtyjen toimenpiteiden tilannearviointi

Yhtymävaltuusto on käsitellyt tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomusta 13.6.2023 kokouksessaan (§ 10) ja pyytänyt yhtymähallituksen selvityksen tarkastuslautakunnalle ja edelleen yhtymävaltuustolle 30.9.2023 loppuun mennessä. Yhtymähallitus on antanut vastineen 1.9.2023 (§ 65). Antamassaan selvityksessä yhtymähallitus on huomionnut tarkastuslautakunnan vuoden 2022 arviointikertomuksessa esille tuomia asioita.

Tarkastuslautakunta on koonnut alla olevaan taulukkoon arviointihavaintojaan aikaisemmilta arviointivuosilta. Lautakunta seuraa havaintojen perusteella tehtyjä korjaus ja kehittämistoimenpiteitä.

Asia	Arviointivuosi	Toimenpiteet aloitettu	Toimenpiteet toteutettu	Lisätietoja
Tytäryhteisölle tulisi määritellä riittävän haastavat ja selkeät tavoitteet ja omistajan tahtotila siten, että ne tukevat kuntayhtymän päämäärien saavuttamista, ja niiden toteutumista tulisi seurata yksityiskohtaisemmin.	2019 2020	2021	2023	Työtä on tehty. Tavoitteet on kirjattu vuoden 2023 konsernin talousarvioon. YH on antanut selvityksen vastineessaan arviointikertomukseen 2022.
Kone- ja tuotantotekniikka Toimintaan ja talouteen vaikuttavat tekijät sekä vastualueen työyhteisön toimivuus tulee analysoida, jotta korjaavia toimenpiteitä pystytään tekemään. On syytä olla huolissaan työntekijöiden ja esimiesten kuormituksesta ja jaksamisesta. Lisäksi alan markkinointiin ja vetovoimaisuuteen tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota sekä lisätä edelleen verkostoyhteistyötä erityisesti peruskouluihin ja yrityksiin.	2020	2023	2023	YH ei ole selvityksessä ottanut kantaa vuoden 2021 arviointikertomukseen tässä asiassa. YH on antanut selvityksen vastineessaan arviointikertomukseen 2022.
Kestävän tulevaisuuden tekijä -visiolle tulee luoda mittaristo, jolla sen sekä kestävän kehityksen ja ympäristövastuullisuuden tuloksia voidaan mitata.	2020	2022	2023	Ympäristöraportissa on tunnistettu ja arvioitu toiminnan suorat ympäristövaikutukset. Mittaristo ja tulevaisuuden kehityssuunnitelma on olemassa. YH ei ole selvityksessä ottanut kantaa vuoden 2021 arviointikertomukseen tässä asiassa. YH on antanut selvityksen vastineessaan arviointikertomukseen 2022 ja todennut, että asiat löytyvät ympäristöraportista.
Asunto-osakeyhtiö Siilinjärven Haaparinne	2012 2013 2014 2015	2014	2016	YH:n selvitys 2014 arviointikertomukseen. Toimenpiteitä jatkettu vuonna 2015. Asunto-osakkeet on myyty 2016, mutta tilannetta seurataan edelleen takausvastuiden osalta vuoteen 2026 saakka . YH on vastineessaan vuoden 2022 arviointikertomukseen todennut, ettei tällä hetkellä ole avoimia asioita.
		2023		

Opiskelijakyselyiden tulosten hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa	2013 2015 2016 2017 2018 2019	2014 2020 2023	2023	<p>YH:n selvitys 2013, 2015 ja 2016 arviointikertomukseen. Tilinpäätösasiakirjassa 2019 on otettu kantaa opiskelijakyselyiden tärkeyteen ja todettu hyvä palaute, mutta ei kuitenkaan kerrota, miten hyviä tuloksia hyödynnetään toiminnan suunnittelussa.</p> <p>YH:n selvitys 2019 arviointikertomukseen: ei ole ottanut kantaa vuoden 2019 arviointikertomukseen tässä asiassa. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta edelleen. YH on antanut selvityksen vastineessaan arviointikertomukseen 2022.</p>
Työpaikkakiusaaminen	2013 2015	2015		<p>YH:n selvitys 2014 ja 2015 arviointikertomukseen. Lautakunta seuraa tilannetta edelleen. Koulutuskuntayhtymässä on nollatoleranssi. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta jatkuvasti.</p>
Kampusten toimitilaratkaisut	2018 2019	2020 2021	2023	<p>Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tilaratkaisuissa pyritään mahdollisimman pitkäjänteiseen suunnitteluun tarkoituksenmukaisuus, riskit, taloudellisuus ja asianmukainen dokumentointi huomioiden.</p> <p>YH:n selvitys vuoden 2019 arviointikertomukseen: suuret investoinnit ovat jatkuvan ja aktiivisen seurannan kohteena. Aiempia kokemuksia on hyödynnetty ja hyödynnetään uusien tilojen suunnittelussa, suunnittelussa alojen edustajat kiinteästi mukana, esim. haitallisten äänien kulkeutuminen käyttöönotetuissa tiloissa otettu huomioon käynnissä olevien kohteiden rakenteellisissa ratkaisuisa. Asiaa kontrolloidaan suunnitteluvaiheessa erilaisin toimenpitein.</p> <p>Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta vuosittain arviointikertomuksessa. YH:n selvitys vuoden 2020 arviointikertomukseen: yhtymähallitus huomioi investoinnit jatkuvan ja aktiivisen seurannan kohteena. Suunnitellut investoinnit jatkuvat vielä vuoden 2022. YH on antanut selvityksen vastineessaan arviointikertomukseen 2022 ja toteaa Toivalan kampuksen rakentamisen olevan vielä kesken.</p>

Hanketoiminta	2018 2019	2019 2020 2021	2023	<p>Hankkeissa määriteltävät tavoitteet, tulokset ja vaikuttavuus. YH on ottanut asiaan kantaa vastineessaan.</p> <p>YH:n selvitys vuoden 2019 arviointikertomukseen: hanketoiminnan tavoitteellisuutta ja kokonaisprosessia on kehitetty ja kehitetään edelleen.</p> <p>Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta. Hanketoiminnan tavoitteellisuutta ja sen strategiaa tukevaa vaikuttavuutta tulee todentaa ja arvioida ja kuntayhtymän sisäiseen käyttöön tulisi laatia loppuraporttien lisäksi kutakin hanketta koskeva vaikuttavuusarviointi.</p> <p>YH:n selvitys vuoden 2020 arviointikertomukseen: ei ole ottanut kantaa vuoden 2020 arviointikertomukseen tässä asiassa.</p> <p>Tarkastuslautakunta toivoo, että yhtymähallitus huomioi tämän kehittämis-kohteen.</p> <p>YH on antanut selvityksen vastineessaan arviointikertomukseen 2022.</p>
Raportoinnin ja dokumentoinnin kehittäminen systemaattisemmaksi ja kattavammaksi	2019	2021	2023	<p>YH ei ole selvityksessä ottanut kantaa vuoden 2019 arviointikertomukseen tässä asiassa.</p> <p>YH:n selvitys vuoden 2020 arviointikertomukseen: ei ole ottanut kantaa vuoden 2020 arviointikertomukseen tässä asiassa.</p> <p>Tarkastuslautakunta huomioi, että järjestelmiä on kehitetty ja toivoo yhtymähallitukselta kannanottoa asiaan.</p> <p>YH on antanut selvityksen vastineessaan arviointikertomukseen 2022.</p>
Kuntayhtymän kansainvälisyystoiminta	2019	2020 2021	2023	<p>YH:n selvitys vuoden 2019 arviointikertomukseen: yhtymähallituksen näkemyksen mukaan kansainvälistyminen on yksi kehitettävä osa-alue. Koronapandemian jälkeisiin toimiin tulee valmistautua niissä puitteissa kuin se nyt on mahdollista romahtaneen kansainvälisen vuorovaikutuksen tason nostamiseksi vuoden 2019 tasosta.</p> <p>Vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaan kansainvälisyystoimintaan on kehitetty uudistamalla kansainvälisen toiminnan hankesalkku.</p> <p>Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta.</p> <p>YH on antanut selvityksen vastineessaan arviointikertomukseen 2022.</p>
Opiskelijat (tilinpäätösasiakirjassa?)	2019	2020 2021	2023	<p>YH:n selvitys vuoden 2019 arviointikertomukseen: yhtymähallitus lisää opiskelijanäkökulmaa jatkossa käytettävissä olevien objektiivisten tietojen pohjalta.</p> <p>Tilinpäätöksessä vuonna 2021 opiskelijat on huomioitu omassa luvussaan ja opiskelijanäkökulmaa on tuotu esille. Asia on edelleen kehittynyt.</p> <p>Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta.</p> <p>YH on antanut selvityksen vastineessaan arviointikertomukseen 2022.</p>

Opiskelijapalautteen keräämistä ja käsittelyä tulee kehittää luomalla selkeät ja yhdenmukaiset toimintatavat. (Suositus 5/2022))	2022			YH toteaa, että opiskelijapalautteen keräämisessä on päättökyselyiden osalta ollut vaikeuksia koko maassa. Kansallisia toimintatapoja on uudistettu ja kuntayhtymän toiminnassa on ryhdytty jo toimenpiteisiin suosituksen 5. mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Tarkastuslautakunta arvioi palautejärjestelmän kehitystoimenpiteiden vaikuttavuutta.
Tarkastuslautakunta suosittelee opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien tarkastelua ja opiskelijoiden näkemysten suurempaa hyödyntämistä. (Suositus 6/2022)	2022			YH toteaa, opiskelijoiden osallistamista on lisätty suosituksen 6. mainitsemassa teemassa. Yhteydenpito opiskelijakunnan hallituksen kanssa on korona-aikojen jälkeen löytänyt muotonsa ja opiskelijoiden kanssa on sovittu mm. osallistumisesta johtoryhmän kokouksiin. Opiskelijakunta on antanut hyvää palautetta kuulemiseksi tulemisesta sekä tuesta järjestää oppilaitoksen arjessa heille tärkeitä omia tapahtumia, kuten Amisgaalan. Tarkastuslautakunta seuraa käytännön toimenpiteitä opiskelijoiden osallisuuden edistämässä.

Taulukko 21. Tarkastuslautakunnan arviointihavaintojen seuranta 2017–2022

10. Tarkastuslautakunnan esitys yhtymävaltuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2023 yhtymävaltuustolle ja esittää, että yhtymävaltuusto merkitsee sen tiedoksi ja lähettää edelleen yhtymähallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten, joista yhtymähallituksen tulee antaa selvitys syyskuun 2024 loppuun mennessä tarkastuslautakunnalle ja edelleen yhtymävaltuustolle.

11. Allekirjoitukset

Kuopiossa 23.5.2024

Savon koulutuskuntayhtymän tarkastuslautakunta

Antti Valta
puheenjohtaja

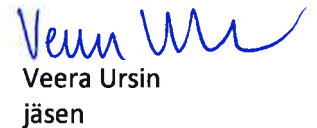
Antti Koskinen
varapuheenjohtaja

Tiina Grönlund
jäsen

Kati Sweeney
jäsen

Veera Ursin
jäsen

TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOUKSET, KOULUTUKSET JA SEMINAARIT TILIKAUDELLA

Kokousaika	Asia	Arviointisuunnitelma
3.1.2023 klo 10:06 – 11:53	Kiinteistöverotusta koskeva valitusprosessi, toimeksiantosopimuksen hyväksyttävyyden	
19.1.2023 klo 8:50 – 13:41 klo 14:20 – 16:20	Arviointikohteena rakentaminen 3/Haataja Marko Lautakuntien yhteiskokous (Kuopion kaupungin tarkastuslautakunta)	Kuultiin opiskelijoita, henkilöstöä ja koulutuspäällikköä
9.2.2023 klo 14:04 – 18:21	Arviointikohteena tukipalvelujen tulosalue ja sen v. 2022 tavoitteet ja niiden toteutuminen Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelua	Kuultiin kehityspäällikköä ja kehittämisasiantuntijaa
23.2.2023 klo 14:01 – 19:30	Yhtymähallituksen puheenjohtajan tapaaminen Arviointikohteena oppimispalveluiden tulosalue, pedagogiset ratkaisut eri oppimisympäristössä ja suunnitteluprosessi, HOKS:n liittyvien toimintojen kehittäminen Arviointikohteena tukipalvelujen tulosalue, v. 2022 tavoitteet ja niiden toteutuminen Tukipalvelujen tulosalueen v. 2023 tavoitteet ja niiden esittely Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelua	Kuultiin yhtymähallituksen puheenjohtajaa Kuultiin suunnittelupäällikköä ja apulaisrehtoria Kuultiin hallintojohtajaa Kuultiin hallintojohtajaa
16.3.2023 klo 15:07 – 19:02	Arviointikohteena oppimispalveluiden tulosalue: Oppimispalvelujen v. 2022 tavoitteet ja niiden toteutuminen 31.12.2022 Oppimispalvelujen v. 2023 tavoitteet ja niiden esittely Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin rehtoria Kuultiin rehtoria
22.3.2023 klo 15:04 – 19:05	Kuntayhtymän johdon tavoitteiden esittely Vuoden 2022 tilinpäätöksen esittely Kuntayhtymän ajankohtaiset asiat Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin kuntayhtymän johtajaa Kuultiin kuntayhtymän johtajaa Kuultiin kuntayhtymän johtajaa
5.4.2023 klo 14:08 – 18:00 (muistiokokous)	Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu	

13.4.2023 14:05 – 17:47 (muistiokokous)	Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu	
19.4.2023 14:11 – 19:44 (muistiokokous)	Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu	
9.5.2023 13:38 – 20:21	Sidonnaisuusrekisteri Sivutoimiluvat ja -ilmoitukset Tilintarkastajan tarkastusraportti 2022 Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin tilintarkastajaa
23.5.2023 klo 9:04 – 20:17	Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu Tilintarkastuskertomus vuodelta 2022 Arviointikertomuksen hyväksyminen ja allekirjoittaminen Tilinpäätös ja vastuuvapauden käsittely Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen talousarviot vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2024–2026	Kuultiin tilintarkastajaa Kuultiin tilintarkastajaa
31.5.2023	Vuoden 2022 arviointikertomuksen luovutus yhtymävaltuuston puheenjohtajalle, yhtymähallituksen puheenjohtajalle, kuntayhtymän johtajalle, hallintojohtajalle ja rehtorilla	
21.6.2023 klo 9:00 – 14:09	Tarkastuslautakunnan itsearviointi Tilintarkastuksen arviointisuunnitelma ja työohjelma 2023–2024 Esitietolomake vuoden 2023 arviointikäynneille Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen talousarvio vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2026	
22.8.2023 klo 13.00 – 18:00	Tarkastuslautakunnan arviointivuoden 2023 työn käynnistäminen Tilintarkastuksen arviointisuunnitelma ja työohjelma 2023–2024 Esitietolomake vuoden 2023 arviointikäynneille Tilintarkastuksen työohjelma vuodelle 2023 Palautekysely luottamushenkilöille ja henkilöstölle Kuntayhtymän toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	Keskustelua Kuultiin tilintarkastajaa Kuultiin kuntayhtymän johtajaa

26.9.2023 klo 09.00 – 18:18	Arviointikohde; Matkailu- ja ravitsemisala, elintarvikeala, Kuopio Yhtymähallituksen puheenjohtajiston tapaaminen Yhtymävaltuuston puheenjohtajiston tapaaminen	Kuultiin opiskelijoita, henkilöstöä ja koulutuspäällikköä Keskusteltiin yhtymähallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kanssa Keskusteltiin yhtymävaltuuston puheenjohtajan kanssa
26.10.2023 klo 9.01 – 17:18	Arviointikohde; Teollisuus, Kuopio Vastuunalaisen tilintarkastajan varahenkilön vaihtuminen Tilintarkastajan raportointi Palautekysely luottamushenkilöille ja henkilöstölle	Kuultiin opiskelijoita, henkilöstöä ja koulutuspäällikköä Kuultiin tilintarkastajaa Kuultiin tilintarkastajaa
21.11.2023 klo 09.03 – 19:36	Arviointikohde; kuntayhtymän johto, markkinointipalvelut Opiskeluhoolto Arviointikohde; hallintopalvelut, tukipalvelut Tilintarkastajan raportointi Yhtymähallituksen selvitys vuoden 2022 arviointikertomukseen Tarkastuslautakunnan työohjelma vuosille 2023–2024 Palautekysely luottamushenkilöille ja henkilöstölle	Kuultiin markkinointikoordinaattoria ja markkinointipäällikköä Kuultiin opiskeluhoollon koordinaattoria Kuultiin hallintosihteerää, asiakaspalvelusihteerää ja hallintopalvelupäällikköä Kuultiin tilintarkastajaa
15.12.2023 klo 9.03 – 13:54	Arviointikohde; talous- ja rahoituspalvelut - kehittämishankkeet ja hanketoiminta; Jatkooppi-Jatkuvan oppimisen merkityksen ja tietoisuuden nostaminen uudelle tasolle työikäiselle väestölle ja organisaatiolle -hanke Arviointikohde; tietohallintopalvelut Tilintarkastajan raportointi	Kuultiin yrityspalvelupäällikköä Kuultiin sovellusasiantuntijaa, järjestelmäasiantuntijaa ja tietohallintopäällikköä Kuultiin tilintarkastajaa
18.1.2024 klo 9.00 – 17.23	Arviointikohde; Liikenne 1 (autoala/logistiikka)	Kuultiin opiskelijoita, henkilöstöä ja koulutuspäällikköä

8.2.2024 klo 9.02 – 16.07	Arviointikohteena tukipalvelujen tulosalue, v. 2023 tavoitteet ja niiden toteutuminen Tukipalvelujen tulosalueen v. 2024 tavoitteet ja niiden esittely Arviointikohde; hankkeet ja hankeprosessit Tiintarkastusyhteisön kilpailutuksen valmistelu Vuoden 2023 arviointikertomuksen valmistelun aloittaminen	Kuultiin hallintojohtajaa Kuultiin hallintojohtajaa Kuultiin innovaatiopäällikköä
29.2.2024 klo 9.00 – 15.34	Apulaisrehtorin vastualueen vuoden 2023 tavoitteet ja toteutuminen sekä ajankohtaiset asiat Savon Koulutus Oy:n esittely Arviointikohteena oppimispalveluiden tulosalue, vuoden 2023 tavoitteet ja toteutuminen 31.12.2023 Oppimispalveluiden tulosalueen tavoitteiden esittely ja ajankohtaiset asiat Vuoden 2023 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin apulaisrehtoria Kuultiin apulaisrehtoria/toimitusjohtajaa Kuultiin rehtoria Kuultiin rehtoria
20.3.2024 klo 9.07 – 17.30	Tilinpäätöksen esittely Taitaja2024 Vuoden 2023 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin kuntayhtymän johtajaa, hallintojohtajaa ja taluspäällikköä Kuultiin kilpailujohtajaa ja -päällikköä
11.4.2024 klo 9.02 – 18.21	Sivutoimiluvat ja -ilmoitukset Tilintarkastusyhteisön kilpailuttaminen Yhtymähallituksen puheenjohtajat Yhtymävaltuuston puheenjohtajat Vuoden 2023 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin hankintasuunnittelijaa Keskusteltiin yhtymähallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kanssa Keskusteltiin yhtymävaltuuston puheenjohtajan kanssa
18.4.2024 klo 14.10 – 19.15 (muistiokokous)	Arviointikertomuksen valmistelu	
23.4.2024 klo 14.10 – 19.05 (muistiokokous)	Tilintarkastusyhteisön kilpailutus Vuoden 2023 arviointikertomuksen valmistelu	
7.5.2024 klo 9.40 – 17.00 (muistiokokous)	Tilintarkastajan raportti Vuoden arviointikertomuksen valmistelua	Kuultiin tilintarkastajaa

16.5.2024 klo 9.35 – 18.27 (muistiokokous)	Vuoden 2023 arviointikertomuksen valmistelu	
23.5.2024 klo 9.00 -	<p>Vuoden 2023 arviointikertomuksen valmistelu Sidonnaisuusrekisteri-ilmoitukset Tilintarkastuskertomus vuodelta 2023 Arviointikertomuksen hyväksyminen ja allekirjoittaminen</p> <p>Tilinpäätös ja vastuuvapauden käsittely Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2026-2028</p> <p>Sivutoimiluvat ja -ilmoitukset</p> <p>Sidonnaisuusrekisteri</p> <p>Tilintarkastusyhdistyksen kilpailuttaminen</p>	<p>Kuultiin tilintarkastajaa</p> <p>Kuultiin tilintarkastajaa</p>

Koulutukset ja seminaarit	
5.-6.10.2023	Hallinnon ja tarkastustoimen seminaari (FCG), Helsinki
14.11.2023	Tarkastuslautakuntien koulutuspäivä (FCG), teams

KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN TEKIJÄ

SAVON

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

SAKKY.FI

